

Naujienu Antroji Dalis

NR. 492

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XV METAI

I. S. TURGENEVAS

BIRIUKAS*)

(Iš "Medžiotojo užrašų")

Aš važiuoju iš medžioklės namo vienas. Iki namų liko dar kokie 8 varstai; mano gera, greita kumelaitė lengvai bėgo dulkėtu keliu, retkarčiais prunkšdama ir karpdama ausimis; nuvargęs šuo, lyg pririštas, nė vienu žingsniu neatsiliko nuo užpakalinių ratų. Artėjo audra. Milžiniškas tamsiai mėlynas debesis lėtai kilo virš miško; ties manim ir priešais bėgo ilgi pilki debesys; gluosniai neramiai virpėjo ir šlamėjo. Tvankų karštį staiga pakeitė drėgnas vėsumas; šešėliai greitai tamsėjo. Aš sudaviau vadelėmis kumelaitėi, nusileidau į daubą, persikėliau per upelio sausą vagą, užžėlusią karklais, persiritau per kalvos viršūnę ir įvažiuoju į mišką. Priešais mane vingiavo kelias pro tankius, jau tamsius lazdynų krūmus; buvo nelengva stumtis pirmyn. Mano vežimėlis šokinėjo ant kietų šimtamečių ažuolų ir liepų šaknų, išraižusių senas vėzes; kumelaitė ėmė suklupti. Stiprus vėjas staiga sugaudė viršūję, medžiai ėmė svyruoti, skambiai ėmė kristi stambūs lašai, atsimušdami į lapus; švystelėjo žaibas, audra prasidėjo. Ėmė lyti srovėmis. Aš važiuoju žingine ir netrukus buvau priverstas sustoti: mano kumelaitė įklupo, o buvo tamsu nors dar pirštu. Aš radau prieglaudą po tankiu krūmu. Susirietęs ir pridengęs veidą aš kantriai laukiau audros pabaigos. Staiga, žaibui nušvietus mišką, aš pastebėjau aukštą vyro figūrą. Aš įbedžiau akis į tą pusę, kur pasirodė figūra, bet jos ten nebebuvo: ji staiga iškilo prie pat mano vežimėlio.

— Kas čia? — paklausė nepažįstamas skambiu balsu.

— O kas tu toks?

— Aš čionykštis eigulis.

Aš pasisakiau, kas esąs.

— Taigi, pažįstu! Ar namo važiuojate?

— Namu. Bet, matai, kas per audra...

— Taigi, audra, — atsakė eigulis.

Skaidrus žaibas apšvietė visą eigulio figūrą. Trumpai sugriaudė, ir ėmė lyti dar smarkiau.

— Negreit apsiramins, — tęsė eigulis.

— Nieko nepadarysi!

*) I. S. Turgenėvas pastebė, kad Orlo gubernijoje biriuku vadino pamišusį, vienišą žmogų. Bet šiaip šiuo vardu vadina vienišą, atsiskyrusį nuo rujos, vilką.

— Kad noritė, aš jus nuvesiu į savo pirkį, — trumpai tarė eigulis.

— Mielu noru.

— Tad nelipkite iš vežimo!

Jis priėjo prie kumelaitės galvos, pačiupo pavadžius, ir mes pajudėjome. Aš sėdėjau įsikibęs vežimo sėdynės ir pašvilpiau šuniui. Vežimas siūbavo, "kaip valtis jūroje" (*). Mano vargšė kume-

*) Žodžiai iš Lermontovo eilėrašcio "Trys palmės" (vertėjo pastaba). Iaitė sunkiai klampojo po purvą, slido ir klupo; eigulis eidamas svyravo, lyg vaiduoklis. Kelionė buvo gana ilga; pagaliau eigulis sustojo.

— Štai jau mes namie, — ramiu balsu tarė eigulis. Varteliai sugirgždėjo, keli šuniukai sulėjo sutartinai. Aš pakėliau akis ir žaibui šviečiant pamačiau nedidelę pirkį platus kiemo viduryje. Vienas langelis švietė silpna ugnele. Eigulis pasibeldė į langą.

— Tuoju, tuoju! — suskambėjo plonas balselis, pasigirdo basų kojų žingsniai, sklęstis sugirgždėjo, ir tarpduryje aš pamačiau kokių dvylikos metų mergaitę, vienmarškinę, su žiburiu rankoje.

— Pašviesk ponui, — tarė jai eigulis, — o aš jūsų daiktus padėsiu pasiūrėję.

Mergaitė pažiūrėjo į mane ir įėjo į pirkį. Aš sekiau pasakui.

Eigulio pirkioje buvo tik vienas kambarys, prirūkytas, žemas ir tuščias, be guolio ir pertvarų. Ant sienos kabojo suplyšusi skranda. Ant suolo gulėjo vienavamzdis šautuvas, kampe — krūva skarmalų; prie krosnies stovėjo du dideli puodai. Ant stalo degė balana, liūdnai suliepsnodama ir vėl gesdama. Pirkios viduryje kabojo lopšys, pririštas prie ilgos karties. Mergaitė užgesino žiburį, atsėdėjo ant mažiuko suolo ir ėmė dešine ranka sulti lopšį, o kaire — tvarkyti balaną. Aš apsidairiau, ir mano širdis suskaudėjo: nelinksma įeiti naktį į kaimiečio pirkį. Kūdikis lopšyje kvėpavo sunkiai ir greitai.

— Argi tu viena čia? — paklausiau aš mergaitės.

— Viena, — tarė ji vos girdimu balsu.

— Ar tu eigulio duktė?

— Eigulio, — sušnabždėjo ji.

Durys sugirgždėjo, ir eigulis žengė, nulenkęs galvą, per slenkstį. Jis pakėlė žiburį ir

(Nukelta į 4 psl.)

ADOMAS P. JASAS

DIEVE TÈVE!

*Kai iširdę einam kovos labirintu,
kas iš mūsų veido Tave bepažintų? —
Abelių ir Kainų aukurai prigėse —
kylame prieš brolių, kylame prieš senę!*

*Ašarų pakalnė kulkom paduzgenti,
ašarų pakalnė — gentys žudo gentį...*

*Kai iširdę einam kovos labirintu,
kas iš mūsų veido Tave bepažintų? —
Kardas gimdo laisvę, kardas ir marivą,
ir vis geriam, geriam neteisybės vyną!*

Dienų Skeveldros

1.

Su malonumu ir atide seku mūs jaunąją kartą, ypač santarčius. Skeptikai vertybių perkainojime, o ugnis ir ryžtas nutartą mintį konkretizuoja. Ir, va, VI Lietuvių Studentų Santaros suvažiavime išpareigota ateiti į talką lietuvių meno istorijai ir (galvoti dar neatpratusiai) visuomenei.

Trumpai - drūtai!

— bus stengiamasi pagaminti lietuvių dailininkų kūrinių spalvotos filminės plokštelės!

Kai "žvirblis" jau saujoj, galima tada parodyti ir atokiausia esančiose kolonijose, o visų pirma — užkonservuota ateičiai, nes šiaip išparduodama be jokio pėdsako.

Tikrai, kartojant R. Mieželio terminą, a-t-s-a-k-o-m-i-n-g-a jaunatvė!

Bet kur nutarimo atgarsis tarp Mr. ir Mrs. (bergis Miss) Dailininkų?! Lyg tai būtų ne jų garbei ir šlovei ar net — jiems piestu. Keista tyła, lyg po dujų atakos apkasuos. Naktovidyj kapuos.

2.

Žiniomis iš "X. miesto, Y. dailininko parodoj vieno paveikslas (stačiai sakant, Judas) panašus į N. N. dailininką. Tai rungtynių ("realistai" contra "modernistai") pirmojo kėlinio rezultatai. Man pasiūlyta atsiliepti. Galėčiau, bet kur aną paveikslą mačiusieji dailininkai ir kritikai (pvz., "Drauge", "Darbininke" ir "Dirvoj" nei žodžio, nors tai savotiška "naujiena" meno ir gero elgimosi taisyklėse!)?!

Teigiu visu žurnalisto griežtumu:

— jei "liaudyje" (ir net JAV aukštasis mokyklas baigusiujų tarpe) neskiriama Cezanne'o nuo Cinzano (o šis juk "Verhouth", ir dar gali būti "Dry or Sweet"...), tai moraliskai (ir dažnai fiziškai) atsakomybe turi dalintis patys lietuvių dailininkai!

3.

Reikia visuomenė auklėti ing meną. Straipsniais ir įv. parodų ar kitų progų atveju informuoti, patikslinti, suinteresuoti. Turime tokią gausią dailės *maestro šeimą*, o ar jie ką parašo? Ar pagrįsta tada kalbėti apie... nuosmukį?

Štai užverčiau "Kultūrą" "Nr." 9/143, kur dail. J. Szapski'o str. "Dervišas". Tai apie Soutinę. Kai načiai, Prancūziją akupavę, gaudė žydus dailininkus, sučiupo jų 83 (ir išvežė į KZ, ir išskerdė). Bet Soutinė išsislapstė Paryžiaus užmiesty. Deja, žarnų vėžys. Operacija. Suvėluota. Mirė 1943. 8. 9. Vos 49 metų amžiaus. Bekliedėdamas prašė: "Susimildami, apskuskite, nenoriu į aną pasaulį keliauti kaip kūtvela..."

Neseniai Charpentier meno galerija suruošė Soutinė kūrinių parodą, iš JAV, Šveicarijos, D. Britanijos ir kitur suvežta 119 drobių.

Soutinė, Chaime, gimęs Lietuvoje ir pirmąsias dailės studijas atlikęs Vilniuje.

Tėvas buvo rabinas ir geidė iš sūnaus padaryti kurpių. Sūnus pabėgo, palikęs "Dievo valiai" ghetą ir šabą, tačiau kūrinių amžinai atsispindi gimtųjų Smilavičių badas, skurdas, purvas, ghetto utėlės, blaškės, pavydas, kerštas ir — ilgesys bei nerimas po rūsčią, grėsmia, ir artima padange.

J. Szapski Soutinė kūrinių temas ir koloritą lygina su Chagallo (irgi žydas iš istorinės Lietuvos žemių), Bonnardo, Van Gogho ir kt. kūryba. Galutinė išvada: "Soutinė — dervišas ir genijus".

Kai lenkų tremties spaudoj užtinku dailininkų R. Małczewski'o, Z. Czermanski'o ir kt. straipsnius, skaitau nesidairęs. Jei kas nežinotų jų profesijos, tartų, kad rašytojai ar žurnalistai. Skaitau ir — pykstu, kai atsimentu, kad mūs dailininkai turi ir gali kas pasako, ir — tyli.

(Tęsimys 2-oje pusl.)

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

4.

O štai Epsteino (žydų kilmės skulptorius, Rodino mokinys) atsiminimų ištrauka, kaip Conrad'o ir Shaw'o žmonos vertino savo vyrų biustus ir portretus. Kai jis stebėjosi, kodėl pas Shaw kabo bjaurus jo portretas, Shaw ramiai tyliai išdėstė: "Kodėl? Tai gera technika — mano žmona, kai įėjo į kambarį, kur portretas kaboję, sušuko, kad tai aš bebūsiąs. Liepė būtinai pirkti..."

Mūs dailininkų gyvenimas yra tolygiai įvairus ir temomis pertekęs. Kas jų portretus paškicuos? Geriausia tai atliktų patys dailininkai. Vardan meno istorijos.

5.

O čia žiūriu į "Piccolo Sera" (Trieste) karikatūrą. Nixon (Varšuvoj) klausia: — Ką lenkiškai reiškia "Tegyvuoją Amerika"? Lenkas atsako: — Reiškia: "Šalin Rusiją!"

Mes savo laikraščiuos savo dailininkų įkandumu ir pastabumu, deja, negalime pasižiaugti. Ir kodėl?

6.

Salvador Dalí neseniai pasikalbėjime su spauda tarė:

— Picasso yra genijalus, aš irgi; Picasso yra komunistas, aš irgi ne!..

Savo (karėjų, šlykščių, užgaulių, neraliuotų ir pa. nekašytų, bet viešai surašytų pastabų pyne noriu užbaigti Daudet — Sholl pasikalbėjimu. "L'Echo de Paris" atkarpojo į Daudeto apysaką "Sapho". Scholl (literatas ir žurnalistas) irodinėjo, kad ta apysaka nepagelbi laikraščio populiarumui. Daudet atšovė: "Matai, laikraštį reikia palyginti su buto vidum. Nuomonę apie butą nulemia ne išdėstyti krėsiai, bet tai, kaip atrodo gėlių puokštė ant židinio atbrailos".

Spauda turi pareigų dailininkų atžvilgiu, dingos, ir dailininkai turi pareigų spaudos atžvilgiu. Taip ar ne?

J. Cicėnas

Tasty Gifts to Treasured Friends

Smoked Turkey

Breast of Turkey

Write for spec. prices on quantity lots Smoked Turkey - Hickory smoked to Juicy Tenderness and Magnificent flavor. A treat for family and friends. 10-20 lb. size—\$1.95 per lb. p.p.d. 6½ oz. Solid White Meat. Perfect for slicing. \$1.50 p.p.d.

Hickory Smoked Breast of Turkey. Ready to slice and serve. 3 lb. Christmas Wrapped Can—\$9.75 p.p.d.

COLUMBIA HILLS FARM
Boone Rd., Columbia Station, O.
Send me... 3 lb. cans Breast of Turkey at \$9.75 p.p.d.
... 5½ oz. cans at \$1.50 p.p.d.
... lbs. Smoked Turkey at \$1.65 lb. p.p.d.

My check for \$..... is enclosed
Name
Address
City Zone State

Keista, bet faktas

Kardų valgytojas pradėjo prisilaikyti lengvos dietos

Long Beach, Cal. Kardų rikiškas Henry Burns, padarydamas savo triukškus scenoje, apsirijo ir turėjo važiuoti į ligoninę. Šį kartą jis buvo sumanęs vietoje kardo nuryti du 21 colio ilgumo neono šviesos vamzdžius.

Jis istūmė 21 colio ilgumo ir pusės colio storumo vamzdžius į gerklę. Iš tų vamzdžių išvestas elektros laidų vielas jis įjungė į kontaktą, ir neono lempos švietė Henry Burns viduriuose!

Deja, jam užėjo neatlaikomas noras sužegsėti, ir bežegsint vienas neono vamzdis surūko. Pasidarė elektros trumpas susijungimas (short circuit).

Burns skubiai ištraukė iš skilvio sveikąjį neono vamzdį ir išspaudė iš burnos sutrupėjusio vamzdžio skeveldras. Bet ne visas. Jis skubiai buvo nugabentas į ligoninę, kur daktarai išvalė jo gerklę ir stemplę nuo stiklo trupinių. Ligoninėje jis pasižadėjo ateityje ryti tik kardus.

Žąsinas nuvarė golfininką į ligoninę

Fred P. Kirsh, 65 metų, iš Park Ridge, Chicagoje, aną dieną su savo žmona žaidė golfą Park Ridge Country klubo golfo aikštėje. Šiandien Fred Kirsh yra Masonic ligoninėje, ir visa tai dėl paukščio kaltės.

Jam atvarius kamuoliuką prie 16 duobelės žalumos, staiga jį klegėdamos užniko trys žąsys, atėjusios iš netolimo prūdo. Su tomis žąsimis buvo ir žąsinas.

Kirsh, ankščiau buvęs aukštai apmokamas biznio vedėjas, užsimojo golfo lazdele tvoti žąsinui, bet, besitraukdamas atbulas prieš atakuojantį žąsiną, pataikė atkala koja į golfo duobelę ir parvirto, sulaužydamas dešinės rankos petį.

Hipnozė palengvina skausmus

Du Tulane universiteto medicinos mokyklos studentai, Dr. Russel Monroe priežiūroje, atliko bandymus su 20 įsienėjusių vėžiu sergančiais li-

goniais, juos užhipnotizuodami ir įkalbėdami, kad jų skausmas yra tik kurioje nors vienoje kūno dalyje, o ne visame kūne. Iš tų 20 ligonių 13 tikrai žymiai pagerėjo, t. y. skausmo tiek nebejautė. Kiti 7% buvo arba "skeptikai", arba per daug skausmą mažinančių vaistų įtakoje, arba neužhipnotizuojami. Jiems nieko nepagelbėjo.

Vienai 64 metų amžiaus moteriai buvo amputuotas nykštys ir ji pradėjo jausti skausmus visoje rankoje. Per hipnozę jai buvo įkalbėta, kad skausmas bus jaučiamas tik nupiauto nykščio galūnėje ir ji dėlto galės būti linksma ir vėl eiti į šokius, ką ji ir padarė.

Revolverių jaunikaitį nuvarė su ja tuoktis

Tai atsitiko tik šiomis dienomis. Elktonė, Marylande. Teismo namuose buvo suimta 47 metų senmergė, Miss Angeline Sailer, kuri revolveriu buvo atsivariusi 68 metų senbernę Robertą Worrelį, versdama, kad jis ją vestų... Elktonas yra garsus skubiai atliekamomis sutuokimo ceremonijomis. Teismo klerkas jau buvo bebaigias tuokti, kai priėjo prie klausimo Woreliui: "O dabar iškelkite savo dešinę ranką ir prisiekite, jog visa informacija šioje vedybų

aplikacijoje yra tikra tiesa".

"Aš neprisiėksiu, kol ji savo rankniuke tą revolverį laikys", atsakė Worrel. Teismo raštinėje įvyko sumišimas. Miss Sailer rankniuke tikrai buvo užtaisytas 38 kalibro revolveris, kurį šerifas pasiėmė, o jaunamartę suėmė. Revolveryje viena kulka buvo iššauta. Apie ją papasakojo pats Morrel. Jis su Miss Angeline "draugavęs" per 10 metų, bet niekuomet nekilusi kalba, kad reiks vesti, kai staiga Miss Angeline atvyko į jo namus, savo sekundo Alex Olson lydima ir pareiškė: "Tu mane vesi arba aš tave nušausiu!" bandymui, jog tai yra rimtas dalykas, ji vieną šūvį paleidusi į jo kambario lubas.

M A C H'S

Didelė departamentinė krautuvė atdara Jūsų patogumui ir sekmadieniais. Atsineškite šį skelbimą, kai apsilankysite pas mus

DŽIOVINTI GRYBAI

p a s

M A C H'S

3720 W. 26th ST.

Chicago 23, Ill.

RICHARD R. RUMČIKAS

Lietuvis Aliejaus Išvežiotojas
3735 W. 59th ST. CHICAGO 29, ILL.

Pataria pirkti pas jį geriausias alieju savo pečiams, furnisams ir įvairiems šildytuvams. Susidarykite reikalingas atsargas dabar, kad šalčių metu nebūtų rūpesčių. Jis parūpins pilną pečių ir furnisų aptarnavimą. Būtinam reikalui esant—pristatome ir sekmadienį.

Telefonuokite šiandien:
LU dlow 2-7150

Jeigu jau galvojate apie Kalėdines dovanas, nepamirškite savųjų ir už geležinės uždangos

Lietuvių Prekybos Bendrovė Londone pigiausiomis kainomis įskaitant rusų muitą ir pasiuntimo išlaidas pasiūlo šių standartinių siuntinių:

No. 27 3½ ya. vilnonės medžiagos kostiumui ir 3 ya. vilnonės medžiagos paltui 10 svarų kaina	\$ 31.00
No. 28 16¼ ya. viln. medž. kostiumams (5-iems) 17 svarų tik	\$ 59.00
No. 29 16¼ ya. vilnonės medžiagos kostiumui ir 10 ya. dvigubo pločio pamašalo, 21 svaras tikrai	\$ 67.00
No. 30 32½ ya. vilnonės medžiagos 10-čiai kostiumų 34 svarai	\$113.00
No. 31 32½ ya. vilnonės medžiagos 10-čiai kostiumų ir 20 ya. dvigubo pločio pamašalo, 42 svarai už	\$125.00

Be to dar galima pasirinkti geriausios rūšies anglišku medžiagų, akordeonų, mezzimo ir siuvamų mašinų.

Apžiūrėti pavyzdžius ir padaryti užsakymus galima

D. JURJONAS IR CO. BENDROVEJE
3251 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTGUDIJA, LATVIJA, ESTIJA, IR KITAS RESPUBLIKAS.
Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitai mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR

Tik vyriausioji įstaiga atdara kasdien nuo 9-6; Sekmadieniais nuo 9-4.

MŪSŲ SKYRIAI

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARKET 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies didelis pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

KINIJOJ ĮVEDAMA NAUJA KALBA

Komunistai skuba išmokyti 650,000,000 gyventojų bendros kalbos ir rašybos

Neapsakomas tarmių (dialektų) skirtumas Kinijoje yra didelis progreso stabdis ir valdžios galvosūkis nuo pat tų laikų, kai Kinija patapo imperija 221 metais pr. Kr. Iš daugiau kaip 600 milijonų gyventojų tik labai maža dalelytė (spėjama, kad šeši, kiti spėja, kad vienuolika, dar kiti kad 35 milijonai) žmonių kalba *kiniška*. Bet ir toje kalboje tarmės yra tiek skirtingos, kad Peipingo gyventojų kalba skiriasi nuo Kantonų gyventojų kalbos kaip anglų kalba nuo vokiečių.

Imperijai reikalinga bendra kalba

Kalbant apie vieną bendrą rašytinę kalbą, tokia yra, be abejo, viena bendra visai Kinijai, bet ji nėra fonetinė kalba, tai yra nėra rašoma žodžiais, o yra rašoma *simboliškai* - *charakteriais*, kurie turi tą pačią prasmę visiems dialektams, užtai jų yra tiek daug ir jie tiek sudėtingi, kad labai mažas gyventojų nuošimtis tegali juos išdėti galvon ir juos pažinti. Sako, kad prieškomunistinėmis dienomis "raštingų" kinų buvo 15%. Žinoma, tą raštingumą sunku tokiu vadinti, kai žmogus turi kiekvieno žodžio simbolį atskirai išmokti atmintinai...

Neturėdami bendros kalbos ir rašliavos, kinai per ilgus šimtmečius pasiliko izoliuoti nuo paasulio, ir negalėjo dalytis su kitomis tautomis idėjomis, be ko neįmanomas joks ekonominis progresas. Dabartinis komunistinis režimas ypatingai skaudžiai jaučia tą trūkumą. Galima tik įsivaizduoti, koks milžiniškas ginklas bus raudonųjų rankose, kai šeši ar septyni šimtai milijonų žmonių supras tą pačią kalbą ir galės lengvai skaityti ir klausytis propagandos!

Penkios didžiosios kalbų grupės

Bendrai visoje Kinijoje yra penkios didžiosios dialektų grupės, būtent:

YUEH grupė, bendrai žinoma kaip kantoniečių tarmė. Šios tarmės atšaka daugiausia kalba Amerikos kinai (skalbėjai) nors maža kas iš jų supranta savo sostinės Kantonų tarmę.

MIN, bendrai žinoma kaip Fukieno tarmė, kuria kalba ne tik Fukien provincijos, bet ir Singaporo, Malajų, Formozos ir Filipinų salų kinai. Šioje dialektų šeimoje yra trys subdialektai (patarmės), kurios viena kitos visiškai nesupranta.

HAKKA, mišinys iš mandarinų, kantoniečių ir fukieniečių tarmių.

WU, į kurį įeina Sanchajaus, Hangčovo, Ningpo ir Sučovo dialektai. Nors mažiau kaip

po 200 mylių skiria tuos miestus, jų gyventojai labai sunkiai tegali vieni kitus suprasti.

Šios keturios grupės apima vidutiniškai apie 175 milijonus žmonių. Likusieji — daugiau kaip 400 milijonų žmonių — kalba KUO YU, kitaip vadinama *mandarinų* kalba. Šioje grupėje taip pat yra skirtumų, ypatingai kalbos tone, bet ne tokie dideli tie skirtumai, kad nebūtų galima susiprasti. Ši mandarinų kalba arba Kuo

Yu yra dėstoma Kinijos pradžios mokyklose per pastaruosius 30 metų.

Simbolinė rašyba

Tie griežtai skirtingi dialektai sutrukdė Kinijai išsidirbti bendrą rašybą, paremtą fonetika, tai yra garsais, skiemenimis ir žodžiais. To vietoje jie buvo priversti išsidirbti rašybos sistemą, kuri neturi nieko bendra su garsu, balsu, ir jie tos savo rašybos laikėsi per daugiau kaip 3,000 metų! Kokia yra ta rašyba, kuri nesiremia balsėmis, gyvu tariamu žodžiu? Ji yra visiškai panaši senovės hieroglifų rašybai, nors dar sudėtingesnė, nes ki-

nų kalboje kiekvienam žodžiui yra išgalvotas atskiras simbolis (keimaris). Tą simbolinę rašybą galima lengvai įsivaizduoti iš arabiškų skaičių, kuriuos visas civilizotas pasaulis vartoja ir visi supranta, nors kiekvienoje kalboje kitaip skamba. Imkime skaičių 3. *Angliškai* sako three, *lietuviškai* trys, *prancūziškai* trois, *Sanchajaus kinų* tarme sae, *Pekino tarme* san, bet visi žino, kad tai yra 3. Bepiga su skaičiais, kurių tėra devyni ir dešimtas nulis. O kai tą pačią sistemą reikia panaudoti gyvai senai kalbai, tai tokių simbolių tenka pridirbti de-

(Tęsinys 7-me pusl.)

Mommy says:

"It's the greatest Invention since diapers!"

Makes you feel like a Queen!

NEW 1959

FRIGIDAIRE

FILTRATOR DRYER

DRIES EVERYTHING FLUFFIER, SOFTER AUTOMATICALLY!

WITHOUT WEATHER-WORRIES!

WITHOUT SUN-FADING!

LOOK!

NO PLUMBING!
NO VENTING!

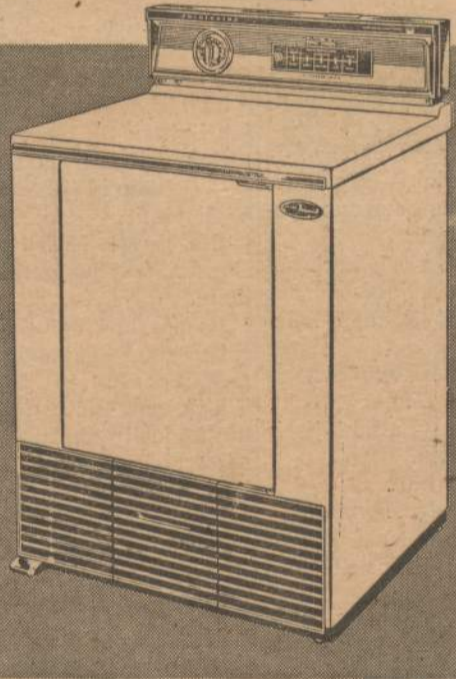
Traps objectionable heat, lint, moisture *inside!* No costly drains or outside venting!

DRIES ALL FABRICS JUST RIGHT AUTOMATICALLY!

It actually thinks for itself... turns itself off when clothes are dried just right! No more sun-faded colors. No more rainy-day worries. Actually *beats the sun* for softer, fluffier drying! And it's fully automatic!

PLUS... ALL THESE THOUGHTFUL FEATURES!

- "Wrinkles Away" Drying Saves Hours of Ironing!
- Built-in Clothes Sprinkler!
- Ozone "Sunshine" Lamp!
- Rust-resistant Porcelain Enamel Finish Inside and Out!
- Choice of Five Colors or White!

Model DCI-59

COME IN TODAY!

SOLTIS

HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

vėl jį uždegė.

— Tur būt, tamstai balana neįprastas daiktas, — pasakė jis ir linktelėjo galva.

Aš pažiūrėjau į jį. Retai tekdavo man sutikti šitokį vyrą. Aukšto ūgio, petingas, puikiai nuauges. Po šlapiais marškiniiais buvo ryškiai matomi galingi raumenys. Jo griežtą vyrišką veidą puošė garbanota juoda barzda. Po plačiais susijungusiais antakiais blizgėjo drąsios rudos akys. Jis lengvai įrėmė rankas į šonus ir atsistojo ties manim.

Aš padėkojau jam ir paklausiau, kuo jis vardu.

— Mano vardas Foma*), — atsakė jis, — o pravardžiujama mane Biriuku.

— Štai kas! Tai tu Biriukas?

Aš smalsiai žiūrėjau į jį. Man daug pasakojo apie eigulį Biriuką, kurio visi aplinkiniai kaimiečiai bijojo, kaip velnio. Jų nuomone dar nėra niekad buvę šitokio eigulio: "Net žabų neleidžia nudžiauti. Kad ir vidurnaktį užklups, o priešintis nė nedrįsk, — stiprus ir vikrus, kaip velnias. Ir nieku negalima jo papirkti: nei pinigais, nei degline negali suvilioti. Jau daug kartų geri žmonės mėgino jį nugabenti į aną pasaulį, bet vis nesisekė, negali jo nutverti".

Štai kaip atsiliepdavo aplinkiniai kaimiečiai apie Biriuką.

— Tad tu Biriukas, — pakartojau aš. — Aš, brolyti, esu girdėjęs apie tave. Pasakoja, kad tu nė vieno nepasigaili.

— Atlieku savo pareigą, — atsakė jis niūriai, — negali dykaduoniauti, tarnaudamas ponui.

Jis ištraukė kirvį, kurį nešiojo už diržo, atsisdėjo ant grindų ir ėmė skaldyti balanas.

— O ar neturi šeiminkės? — paklausiau aš.

— Neturiu, — atsakė jis ir švystelėjo kirviu.

— Mirė, tur būt?

— Ne... taip... mirė, — pridūrė jis ir nulenė galvą.

Aš nutilau; jis pakėlė akis ir pažiūrėjo į mane.

— Su pravaziuojančiu miestiečiu pabėgo, — tarė jis, pikta nusišypsojęs. Mergaitė nuleido akis; kūdikis pabudo ir sucypė; mergaitė priėjo prie lopšio.

— Še, paduok jam, — pasakė Biriukas ir padavė mergaitėi nešvarų speniuką. — Štai, ana, ir jį poliko, — tęsė jis pushalsiu, rodydamas į kūdikį. Jis priėjo prie durų, sustojo ir atsigrįžo į mane.

— Tamsta, tur būt, — pradėjo jis, — mūsų duonelės nevalgysi, o aš daugiau nieko...

— Aš ne alkanas...

— Na, kaip norite. Vandens galiu užkaisti, bet arbatos neturiu... Eisiu jūsų kumelaitės pažiūrėti.

Jis išėjo, trenkęs durimis. Aš apsidairiau dar kartą. Pirkelė atrodė man dabar dar niūresnė. Atvėsusių dūmų kartus kvapas spaudė man krūtinę. Mergaitė sėdėjo nejudėdama ir nepakeldama akių. Ji retkarčiais pasužadavo lopsį ir nedrąsiai užtraukdavo ant peties nustumusius marškinius; jos nuogos nusvirusios kojos nejudėjo.

— Kuo tu vardu? — paklausiau aš.

— Ulyta, — atsakė ji ir dar žemiau nuleido savo liūdną veiduką.

Eigulis grįžo ir atsisdėjo ant suolo.

— Audra baigėsi, — kiek patylėjęs tarė jis. — Jei norite — aš jus palydėsiu iki pamškės.

Aš atsikėliau. Biriukas paėmė šautuvą ir apžiūrėjo gaiduką.

— Kam? — paklausiau aš.

— Mat, girioje vagys... Kumelių Dauboje kerta medį, — pridūrė jis.

— Argi iš čia gali girdėti? — Iš čia ne, bet iš kiemo.

Mudu išėjome. Jau nebėjo. Kažkur toli dar slinko debesys, retkarčiais švystelėdavo ilgi žaibai, bet ties mūsų galvomis jau kai kur buvo matyti tamsiai mėlynas dangus, žvaigždės mirgėjo pro permatomus, greitai plaukiančius debesėlius.

Lietaus apšlakstytų ir vėjo supamų medžių kontūrai ėmė ryškėti tamsioje. Mudu ėmėme klausytis. Eigulis nuėmė kepurę ir palenkė galvą.

— Štai... ten, — tarė jis ir ištiesė ranką, — ana, kokią naktelę pasirinko...

Aš nieko ypatingo negalėjau išgirsti; tik lapai šlamėjo. Biriukas išvedė kumelaitę.

— O šitaip aš jį beveik galiu praziopsoti, — tarė Biriukas. — Na, gerai! Mes jį tuoj sučiupsim, o aš jus paskui palydėsiu.

Jis pastūmė kumelaitę atgal, ir mudu pajudėjome: Biriukas pirmas, aš iš paskos. Tik viešpats Dievas težino, kokiū būdu Biriukas rado kelią. Tiesa, retkarčiais jis sustodavo ir atidžiai klausėsi, bet tik kirvio smūgių.

— Matai, — košė jis pro dantis, — ar girdite? ar girdite?

— Kur?

Biriukas tik traukė pečiaus. Mudu nusileidome į daubą, vėjas nutilo vienai akimirksniui — ritmiškų kirvių garsai pasiekė mano ausis. Biriukas žvilgterėjo į mane ir linktelėjo galva. Muduėjome toliau pro šlapius paparčius ir dilgėles. Pasigirdo duslus ilgokas garsas.

— Nuleido... — iškošė Biriukas.

Debesys ėmė išsiblaškyti, ir miške pašviesėjo. Mudu išsikaptėme iš daubos.

— Palaukite čia, — pašnabždėjo eigulis, pasilenkė ir, pakėlęs šautuvą, dingo krūmuose. Aš įtemptai klausiausi.

Pro vėjo ūžimą aš lyg girdėjau kažkur netoli silpnus garsus: atsargūs kirčiai į šakas, ratų girdėjimas, arklio prunkštimas.

— Kur? Stok! — pasigirdo geležinis Biriuko balsas. Kitas balsas atsiliepė gailiai, lyg būtų rėkęs kiškis. Prasidėjo grumtynės.

— Ne, brolyti, — kartojo uždusdamas Biriukas, — nepabėgsi...

Aš nėriau pro krūmus link triukšmo ir pasiekiau, suklupež kelis kartus, kovos lauką. Prie nuleisto medžio, ant žemės sukinėjosi eigulis, gniauždamas vagį ir rišdamas jo rankas diržu. Aš priėjau. Biriukas atsikėlė ir pastatė vagį ant kojų. Aš pamačiau kaimietį, šlapią, apdriskusį, ilga pasišaususia barzda. Menkas arkliukas, iki pusės pridengtas marška, stovėjo čia pat. Eigulis netarė nė žodžio; kaimietis taip pat tylėjo ir tik kraipė galvą.

— Paleisk jį, — pašnibždomis pasakiau aš į ausį Biriukui, — aš sumokėsiu už medį.

Biriukas, vis dar tylėdamas, paėmė pavadžius kaire ranka: dešine jis laikė vagį.

— Na, judinkis, vėplai! — griežtai tarė jis.

— Paimkite kirvuką, — vos girdimai pratarė kaimietis.

— Kam jį čia palikti? — pasakė eigulis ir paėmė kirvį.

Mesėjome atgal. Ašėjau iš paskos... Ėmė vėl lynoti, o netrukus visai prapliupo. Buvo daug vargo iki pasiekėme pirkelę. Biriukas paliko arkliuką viduryje kiemo, įstūmė kaimietį į pirkį atleido diržo mazgą ir pasodino vagį kampe. Užsnūdusi mergaitė pabudo, pašoko ir su tyliu išgąsčiu žiūrėjo į mus. Aš atsisdėdau ant suolo.

— Tai, mat, kaip lyja, — tarė eigulis, — teks jums palaukti. Gal atsiguosite?

— Ačiū.

— Aš, tamsta, jį ikiščiau į sandėliuką, — tęsė jis, rodydamas į kaimietį, — bet kad sklęstis lūžes...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Palik jį čia, nevalgink, — pertraukiau aš Biriuką.

Kaimietis padilbomis pažiūrėjo į mane. Aš nutariau būtinai išlaisvinti vargšą. Jis sėdėjo, kaip įbestas. Menkoje žiburio šviesoje aš mačiau jo liesą, raukšlėtą veidą, nusvirusius geltonus antakius, neramias akis, liesas rankas ir kojas...

— Paleisk, — kartojo kaimietis, — mokesčiai... visai nusigyvenę... paleisk!

— Nusigyvenę!.. O vogti vistiek negalima.

— Paleisk, Foma Kuzmičiau... nepražudyk. Jūsiškis juk, pats žinai, gyvus suės.

Biriukas atsikus nuo jo. Kaimietis visas virpėjo, lyg sirgdamas drugiu. Jis kraipė galvą ir sunkiai kvėpavo.

— Paleisk, — neviltingai kartojo jis, — paleisk, tikrai, paleisk! Aš sumokėsiu, dievaži, sumokėsiu! Dievaži, iš bado... vaikučiai cypia, pats juk žinai. Vienas vargas...

— O tu vis dėlto nevok... — Arkliuką, — tęsė kaimietis, — arkliuką, nors jį paleisk... paleisk!

— Sakau, negalima! Juk aš ir pats nelaisvas žmogus, teks atsakyti. Negalima jūsų palkinti.

— Paleisk! Vargas, Foma Kuzmičiau, vien tik vargas... paleisk!

— Aš jus pažįstu! — O vis paleisk!

— Na, ko čia su tavim ilgai kalbėti! Sėdėk ramiai, o kad ne, tai... pats žinai! Ar nematai, kad pas mane ponas?

Vargšas nuleido akis... Biriukas nusižiovavo ir padėjo galvą ant stalo. Vis dar lijo. Aš laukiau tolimesnių įvykių.

Staiga kaimietis išsitiesė. Jo akys sužibo, veidas paraudo.

— Še, šk, pasprink! Še... — prabilo jis, primerkęs akis ir nuleidęs lūpų kampučius.

— Še, prakeiktas žmogžudy, gerk krikščionišką kraują, gerk...

Eigulis atsigrįžo į jį.

— Taip, taip tau sakau, aziate, kraugery, tau!

— Ar tu girtas, kad sumanei koliotis? — nustebęs tarė eigulis. — Ar pasiutai?

— Girtas!.. ar ne už tavo pinigų, žmogžudy prakeiktas, žvėrie, žvėrie!

— Ak tu... aš tau!

— O kas man? Vistiek — žūsiu. Kur aš eisiu be arklio? Primuš — vieną kartą tik mirsiu, — ar badu ar kitaip, ar ne vistiek? Tuščia jū, žmonos, vaikų — testimpie visi... O tave pričiupsime, tik luktelk!

Biriukas kiek pasikėlė.

— Mušk, mušk, — suriko kaimietis baidiu balsu, — mušk, va, mušk!

Mergaitė pašoko ir įbedė akis į jį.

— Mušk, mušk!

— Tylėk! — sugriaudė eigulis ir žengė prie jo.

— Gana, jau gana, Foma, — sušukau aš, — paleisk jį... Dievai jo nematė...

— Netylėsiu, — tęsė vargšas. — Vistiek reiks stipti. Žmogžudys tu, žvėris, kad pastiptum! Palūkėk, neilgai čia viešpatausi! Suverš tau gerklę, palūkėk!

Biriukas stvėrė jį už peties... Aš šokau gelbėti vargšo...

— Nesikišk, tamsta! — riktelėjo eigulis.

Aš būčiau nepabijojęs jo ir buvau jau betiesias ranką... Mano didžiam nustebimui Bi-

(Tęsinys 5-me pusl.)

*) Tomas.

Spaudos naujienos

— Lietuvoje okupantai leidžia naują "Frank Kruko" laidą. Tai knyga, kuriai pagrindinę idėją sugalvojo Margeris, bet kurią parašė Petras Cvirka, pasiskolinęs "pasiskaityti rankraštį". Cvirka panaudojo visus Margerio surinktus ir nukaltus amerikizmus. Nei viename kitame komunistų rašte taip neišniekinami Amerikos "graboriai", kaip šioje Cvirkos knygoje.

— Kan. Mykolas Vaitkus, rašydamas apie naujai išspausdintą knygą "Didžioji padėjėja" — suprask Marija, apie jos autorių šitaip pasako: "Mūsų įžymusis filosofas profesorius, daktaras Antanas Macceina"... nagrinėja dogminius klausimus. Koks iš jo gali būti filosofas, jei nagrinėja ne mokslinius, o dogminius klausimus?"

— A. Miškinis, buvęs katalikas, artimas Aiščio draugas, kurį laiką praleidęs "plačiosios tėvynės" tremtyje, išvertė Walt Whitmano "Žolės lapus". Tai 431 puslapių poezijos rinkinys, išleistas valstybinės leidyklos.

— Okupuotoje Lietuvoje L. Vanagienė dar kartą išvertė Mark Twaino "Princą ir elgetą". Ši 272 puslapių knyga jau išleista. Twaino įpėdinams jokie honoraro, aišku, rusai nemokės.

— Liūdas Gira, pinigus čulpęs iš kiekvienos švietimo ir vidaus reikalų ministerijų komisijos už specialius patarimus, senatvėje pakvaišo ir stojo sovietų imperializmo tarnybon. Visi lietuviai žino jo gyvenimo kelią. Dabar Lietuvoj Girus sūnus — V. Siritjos Gira, neturėjęs garbės pažinti savo diduko, okupantams ruošia filmą "Adomas nori būti žmogum", kuriame sąmoningai iškraipomas ir niekinamas nepriklausomos Lietuvos gyvenimas.

Šią vasarą Vilniuje išleista J. Matulionio "Aukštoji matematika". Knygos 690 puslapių, skiriamos aukštąjį technikos mokslą einantiems studentams.

— Vyt. Viskanta išvertė čekų rašytojo K. Čapeko "Hordubalą".

— Kazys Boruta išvertė latvio K. Skalbes "Paparčio žiedą". Tai poetiškos pasakos, sudarančios 312 puslapių knygą.

— E. Viskanta išvertė Levo Tolstojaus romaną "Karas ir taika".

— Kauno muzikiniame teatre paruošta operetė "Silva", kurioje pagrindinį vaidmenį atlieka solistė S. Repečkaitė.

— Vilniuje išleistas J. Baltušio reportažas "Kas dainon nesudėta". Autorius turėjo

progos valdžios sąskaiton pavaižinti po Lietuvą ir užrašyti okupantams naudingus išpūdžius. Baltušio knygą Lietuvoje gana greit išpirko. Pasirodo, kad joje, be komunistinės propagandos, vietomis praspruko keli tiesos gabalėliai. Štai ką J. Baltušis, atvažiavęs į pusiau surusintą ir raudonarmiečių daugumoje gyvenamą Palangą, rado: "Atvažiavo čia pailsėti ir tokių, kuriems nebuvo nuo ko pavargti. Šitų irgi yra daug. Neaiškūs tiekėjai, tamsių sandėlių vedėjai, nematomos prekybos vedėjai. Žmonės su neaiškiu veidu, su lengva profesija ir žmonės be jokio veido ir be jokios profesijos". Tenka stebėtis, kaip Baltušis turėjo drąsos įrašyti šiuos sakinius į savo pastabas. Visiems suprantama, kodėl lietuviai neperka bolševikų partijos knygų, bet noriai skaito Baltušio naujai paruoštąją.

(Tęsiny iš 4-to pusl.)

riukas vienu ypu nuplėšė diržą nuo kaimiečio alkūnių, pačiupo jį už apykaklės, užmovė jam ant akių kepurę, atidarė duris ir išstūmė jį laukan.

— Kraustykis po velnių su savo arkliu! — suriko jis įkandin, — žiūrėk man, kitą sykį..

Jis grįžo į pirklių ir ėmė kažko ieškoti kampe.

— Na, Biriukai, — pagaliau ištariau aš, — nustebinau tu mane: aš matau, kad tu pūkukas vyras.

— Na, gana, tamsta, — pertraukė jis mane piktai — tik niekam nepasakok. Aš jus palydėsiu, — pridūrė jis. — Tur būt, dar ilgai lis, nesulauksite!

Kiemi subildėjo kaimiečio vežimo ratai.

— Matai, nurėpliojo! — sušnabzdėjo eigulis, — na palauk tu man!

Už pusvalandžio jis atsiveikino su manim pamiškėje.

Vertė A. Z.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS AUKSTOS KOKYBĖS BALDŲ

ČIA SKELBIAME TIKTAI BARGENUS.

End tables, Coffee tables, vertės \$19.00	\$9.00
Stalinės lempos, vertės \$11.00, už	\$5.50
Lounge kėdės, vertės \$49.00, už	\$29.00
Double Griddle elektros keptuvės, vertės \$19.00, už	\$9.00
Studio Couch, dviem miegoti, vertės \$90.00, už	\$59.00
Hollywood lovos, vertės \$90.00, už	\$59.00
St.lankstomos lovos su matracais, vertės \$30.00, už	\$19.00
Autom. elektr. "stitch" siuvama mašina, reg. \$99.00, už	\$49.00
Gen. Electric naujas 8 kub. pėdų šaldytuvas, nupigintas iki	\$139.00
Wringer modelio skalbiama mašina, nupiginta	\$69.00
Elektrinis dulkių valytuvas, nupigintas iki	\$29.00
RCA spalvota televizija, nupiginta iki	\$399.00
17 colių nešiojama televizija, vertės \$139, už	\$89.00
21 col. stalo modelio televizijos setas, vertės \$139.00, už	\$89.00
21 col. console televizijos setas, vertės \$199.00, už	\$109.00
21 col. televizijos setai, vertės \$300.00, už	\$189.00
21 col. televizijos setai, vertės \$300.00, už	\$189.00
Stereophonic Hi-Fi autom. fonografas, verės \$169.00, už	\$89.00
Stereophonic Hi-Fi stato modelis, vertės \$99.00, už	\$49.00
Maži 3 greičių fonografs, nupiginti iki	\$12.95
Clock radios, vertės \$39.00, už	\$19.00
Mažos stato modelio radios, nupigintos iki	\$10.00
Brangenybių skyriuje patrauklūs akmenuoti rankiniai laikrodžiai, vertės iki \$25.00, už	\$12.50
17 akm. Benrus rankinis laikrodis (waterproof), vertės \$49.00,	\$22.00
32 gab. stainless plieno sidabras (dėžėje), vertės \$24.00, už	\$12.00
Alarm clocks, kišeniniai laikrodžiai, po \$2.00 kiekvienas.	
12 colių ilgai grojantieji rekordai po	\$1.00
Gerai blanketai arba antklodės po	\$3.95
3 gabalų svečių kamb. setai, vertės \$165.00, po	\$89.00
3 gab. sectional svečių kamb. setai, vertės \$295.00, po	\$179.00
3 gabalų miegamų setai, vertės \$165.00, po	\$89.00
3 gabalų miegamų setai, vertės \$350.00, po	\$199.00
5 gab. dinette setai, chrome, plastikos, vertės \$69.00, po	\$39.00
7 gab. dinette setai, įvairių spalvų, vertės \$119.00, po	\$69.00
Plėninės spintos studentams, vertės \$25.00, po	\$14.00
Innerspring matracai, įvairaus dydžio po \$19.00 ir aukščiau.	
9x12 Axminster kaurai, vertės \$75.00, po	\$39.00

Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki \$9.00.

Pasiklauskite Budriko žymios radio programos su gyvais talentais, mįslių kontestu, iš WHFC radio stoties, 1450 kil. sekmad.. 2:15 popiet.

Budrik Furniture

3241 So. Halsted Street

Tel.: CALumet 5-7237

Under new Ownership:
PIZZA BY FASANO
GERALD MICHELS, PROP.
2808 W. 55 St. PR 8-4030
● Pizzā ● Italian sandwiches
● Ravioli ● Spaghetti
**BREAKFAST AND BUSINESS
MEN'S LUNCHESES SERVED
DAILY.**
Hours: Daily 8 AM to 1 AM
Friday and Sat. 8 AM to 3 AM
Sunday 5 PM to 1 AM
We deliver Also table service

CHICAGO SVARIAUSIAS IR
MODERNISKIAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW STRINGS, ILL.

STANKUS Construction Co.

Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.

Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.

Ofiso ir namų telefonas:

PROspect 8-2013

7403 So. Western Ave.

CHICAGO 38, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIA!

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituania Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

1960 METŲ TV APARATAI

išsimokėtina. — Pirmam senus.

RADIJAI, FONOGRAFAI,

VOKIŠKI APARATAI.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS.

J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.

FRontier 6-1998

Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Pristatymas greitas ir garantuotas. Pas mus galima pirkti medžiagų, laikrodžių, odos, parkerių ir t. t.

OVERSEAS CARGO COMPANY

514 W. PERSHING RD.

Chicago, Ill. Tel. OA 4-9079.

Vedėjas P. Nedzinskas

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Visi programai iš WOPA,

1490 kil. AM 102-7 FM

Kasdien: nuo pirmadienio iki

pentadienio 10—11 val. ryto

Šeštadienį ir sekmadienį

nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto

VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v.

Tel.: HEmlock 4-2413

7159 S. MAPLEWOOD AVE.

Chicago 29, Illinois

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—SATURDAY, OCTOBER 24, 1959

MŪSŲ ŽINGSNIAI

Leidžia Santara ir Sambt Šviesa Chicagoje.
Redaguoja: Rita Kavonene
Medžiagą siūsti: 1938 S. 48th Ct., Cicero, Ill.

2 METAI

NR. 41 (70)

KULTŪRA APSIAUSTIES STOVYJE

Surengus vieno iš *mažiausiai* tapyti pajėgiančių mūsų dailininkų parodą — mieste, kuris amerikietišku papročiu didžiuojasi savo kultūra — buvo parduota devyniolika paveikslų, ir dar, sako, užsakyta nenutapytų. Tame pat mieste surengus keletos pačių iškiliausių — ir tarptautiškai pripažintųjų — lietuvių dailininkų parodas, viešuomenės atgarsis buvo kur kas vėsesnis. Visuomenė, pasirodo, su didžiausiu entuziazmu investuoja savo pinigus į tai, kas po metų kitų visai išnyks, — bet tai, kas kyla, ateina dailės istorijon ir joje išliks — visuomenei teatrodo verta pasižnekučiuojant praeiti pro šalį.

Kiekvieno reikalas, ar jis nori savo pinigus išmesti, investuodamas į beverčius ir neišliekančius dalykus, ar jisai investuoja prolingai, kartu ir paremdamas autentiškos kūrybos kibirkštį, kartu ir pats įsigydamas vertingą meno objektą.

Mūsų tačiau reikalas — atkreipti dėmesį į tai, kad *lietuviškoji kultūra yra mūsų pačių visuomenėje atsidūrusi apsiausties stovyje*. Ir tai ne — ar ne vien — dėl to, kad visuomenė būtų abejinga savajai kultūrai. Per dažnai kultūrai *neabejingieji* neturi jokios nuovokos, kas kultūra yra!

Mes dėl to nesame pasiryžę dejuoti. Norime tik pabrėžti, kad *šitokiomis sąlygomis* vienintelė galimybė lietuvių kultūrai išlikti šaunia, gyva ir pasididžiutuota yra tiems, kurie jaučiam kultūrai, — „intelektualams“ ar „paprastiems žmonėms“, — pasiryžti dvigubai, trigubai ir dešimteriopai aukai, kad jiniai galėtų egzistuoti. Nebepakanka šiandien užmokėti du doleriu už gerą knygą; jei jiniai minioje nepopuliari, gali tekti ir šimtą užmokėti, kad jiniai iš spaustuvės pasirodytų. Reikia šimtų ir teatrui, ir žurnalui, ir dailės parodai.

Autentišką kultūrą branginančių uždavinys šiandien yra mokėti dešimteriopai už kiekvieną iškylančią vertybę, kad ji nebūtų ignorancijos paskandinta pigių prekių pasiūlos potvynyje.

R. G.

Mintys Detroito suvažiavime

Kol, maža mašinyte važiuodami, pasiekėme Detroitą ir susiradome ultramodernišką Santaros apygardinio suvažiavimo patalpą, *Julius Smulskytys* jau buvo pradėjęs pirmąją suvažiavimo paskaitą. Patebėjęs, kad Lietuvoje po 1926 m. liberalinės nuotaikos buvo žymiai daugiau kultūriniam gyvenime, negu politiniame, paskaitininkas išryškino dinamiškumą, pozityvumą ir originalumą, kaip kertinius liberalinės veiklos metmenis. Šių bruožų pasigėdo tremtyje esančiuose tradiciniuose politinio liberalizmo atstovuose. Bet ir antroli liberalinė grupė esanti gerokai dogmatiška savo galvojime apie Nepriklausomą Lietuvą. Tremtyje liberalinė idėja turinti daugiau pasisekimo negu Lietuvoje.

Santaros Garbės Narys *Juozas Bačiūnas* tada tarė sveikinamąjį žodį, pabrėždamas, kad „Santara visada bus gyva ir jauna...“ O Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas *Vytautas Bylaitis* perdavė europiečių santariečių, — kurie, atrodo, nuo amerikiečių gerokai skiriasi — sveikinimus.

„Nepriklausomos Lietuvos vaizdą laisvųjų lietuvių literatūroje“ savo paskaitoje socialiniu požiūriu ryškino *Algirdas Antanaitis*. Pirmąjį Nepri-

klausomybės dešimtmetį kurtos literatūros vaizdas buvo daugiausia nuspalvintas romantinių patriotizmu, bet antrajame dešimtmetyje į savąjį gyvenimą jau buvo žvelgiama atviromis akimis, kritiškai, tačiau, išskyrus kairiąją raštinkiją, vėliau nuėjusią drauge su komunistais, be pagiežos, Nepriklausomos Lietuvos rašytojai buvę sąžiningi realybės vaizduotojai, tačiau gal nepakankamai pajutę epochos dvasios — komunizmo grėsmės Vakarų pasauliui. Tremtyje Nepriklausomos Lietuvos literatūrinis vaizdas jau nebe verdantis, bet statiškas.

Pirmoji suvažiavimo diena, kuriai pirmininkavo *Jonas Sostakas*, ir sekretoriavo *Aušra Vaičiūnaitė*, buvo užbaigta diskusijomis, atskleidusiomis jaunosios kartos ivairiopus požiūrius į lietuviškąją rezistenciją. Nuomonės apie rezistenciją buvo reikštos įvairios, tačiau jas visas būtų galima suvesti į „savitumo gynimo“ — dvasioje ar politinėje, individualioje ar tautinėje plotmėje — sąvoką. Debatai parodė aiškų krypimą iš politinės rezistencijos sampratos į kultūrinę. Ligšiolinė lietuviškoji politinė laikysena buvo aštriai kritikuota. *Liūtas Mockūnas*, pavyzdžiui, paste-

bėjo, kad rezistencijos šiuometu išvis neturime, tik tai protestus prieš politinę būklę. Mūsų šūkis: viskas arba niekas — esąs nerealus, ir reikią siaurinti savo reikalavimus.

Dalia Orentaitė gi stačiai pabrėžė: „Jaunimas nepriima politinės kovos — jaunimo rezistencija turi būti kultūrinė — mokslinėmis pastangomis, menine kūryba, organizaciniu darbu“. Tiesa, kad jaunomenė esanti pasyvi, bet tai žymia dalimi vyresnės kartos įtakos pasėka, nes labai mažai senųjų pritarią jaunųjų rezistencijos metodams, ar paskatiną juos į rezistencinę veiklą. (Atrodo, kad politinės rezistencijos *partiškumas* bus davęs pradžią šiam nusisukimui nuo politinės rezistencijos sampratos, kartu su pastarosios nepajėgumu atsiekti realių rezultatų).

Kultūrinės rezistencijos sąvoką tiek ir *Vytautas Babušis*, apžvelgęs jau pasibaigusią karinės rezistencijos ir neefektyvią diplomatinę rezistencijos fazę. Trečioji ir *šiuometu* realiausia rezistencijos forma — tai lietuvių kultūros kūryba ir pratęsimas. Santara esanti viena iš labiausiai tinkamų organizacijų praveisti šią rezistencijos formą. Šiandien nebegalima priimti visas žemdirbių krašto sukurtas kultūros formas, bet tenka atmesti kai kurias Lietuvoje susidariusias tradicijas, jeigu jos neliberales ar nepažangios.

Daugybę labai įvairių minčių kultūrinio savitumo gynimo klausimu paskleidė ir *Aleksandras Iljasevičius*. Negalima visų jų paminėti, tačiau mums atrodo ypač dėmesio verta mintis mūmose daugiau išugdyti *sveiko varžymosi*. Pajėgiantiesiems, kai nėra lygaus brandumo opozicijos ir net auditorijos, nelieką nieko kito, kaip tik likti... „dvasios vadais“ ir pradingti istorijai bei žmogui. Santara kaip tik turėtų būti auditorija jauniems kultūrininkams pabendrauti ir pasivaržyti.

Čia nekalbėsim apie šeštadienio vakaro linksmybes ir nesusipratimus — pramatytas koncertas negalėjo įvykti, susidūrus su labai konkrečiu ultramodernaus suvažiavimo pastato užraktu, per anksti pakabintu ant durų —, tik pastebėsim, kad jų buvo tokių, kad šiaip jau ir stengdamasis nesurežišusi.

Lietuvių laisvės kovos dvidešimtmetį pradėdant, iškilmingajame sekmadienio posėdyje dideliu susikaupimu išklausyta *Karolio Drungos* paskaita, kuri atskleidė ryškų lietuvių rezistentų paveikslą, — žmogaus, kurio kapo vietoje būtų galėję būti ir jaunųjų suvažiavimo dalyvių kapai, jeigu jie patys ar jų tėvai nebūtų apsisprendę iš Lietuvos pabėgti. Rezistencinio apsisprendimo momentą *Karolis Drunga* išryškino iš tremties pagrindin nusprenusių grįžti jaunų žmonių laišku citomis. Lietuviškosios rezistencijos žymės buvo *jaunystė*,

universalinė pasaulinė perspektyva (kovą už Lietuvos laisvę suvokiant indėliu į pasaulinę kovą prieš visokius totalitarizmus) ir labai gilus lietuviškosios rezistencijos, kaip ir pačios lietuvių tautos, *žmoniškumas*. Pastaroji žymė buvusi ne tik būdinga lietuvių charakteriui, bet, plaukusi ir iš sąmoningos rezistencinių organizacijų laikysenos.

Škilmingajame posėdy, kurį pravedė *Saulius Simoliūnas*, šiandieninę rezistencijos komunizmui prasmę dar analizavo *Zenonas Rekašius*, pabrėžęs, kad prieš sovietinę sistemą kovojame pirmoje vietoje ne dėl to, kad ji žmonėms primeta skurdą ar fizinę kanciją, bet todėl, kad neduoda laisvės. „Aš didžiuojuosi, kad santariečiai, nes mes pasisakėm už laisvę ir todėl mums jau neberekia klausti, kodėl kovojame prieš bolševizmą“, — būtų galėjusi būti priešpaskutinė suvažiavimo mintis.

Paskutinioji buvo nuoširdus tarpusavis atsiveikinimas, įglaudęs ir sekančio suvažiavimo susitikimo pažadą.

G. L.

MARQUETTE RECORD SHOP

Complete Stock of Hi-Fi and Stereo records. Operatic and Lithuanian folk music.

3215 W. 63rd ST. — HE 4-6266

—Biletai į recitalį, rengiamą solistės Motekaitienės ir jos sūnaus pianisto Manigirdo, gaunami iš anksto: DAINA TV CO., 3321 So. Halsted St. Tel.: CL 4-5665; BUDRIK FURNITURE, 3241 So. Halsted St. Telef.: CA 5-7238; SKALSA, 2543 W. 69th St. Tel.: WA 5-9691, ir koncerto dieną prie įėjimo Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave. Biletų kaina suaugusiems \$2.00 — jaunimui \$1.00. (Sk.).

J. BREIVĖ & SON DRUGSTORE

2458 WEST 69th STREET
Tel.: GR 6-9267 — OL 2-5121

Marquette Parke pradėjo veikti J. ir I. Breivių vaistinė. Prityręs registruotas farmacininkas išpildo senus ir naujus daktarų receptus. Galima gauti įvairių vaistų, vitaminų ir vitų kitų būtiniausių reikmenų.

Siuntimui į Lietuvą vaistai, vitaminai ir t.t. Siuntėjui duodama didelė nuolaida.

Vaistinė atdara nuo 9 ryto iki 9 vak.

EWING

SKALBYKLA ir VALYKLA

NAUJA VADOVYBĖ IR
NAUJI DARBININKAI

Augusta Krause, vedėja ir sav.

- 20 SKALBIAMŪJŲ
- 3 DŽIOVINTUVAI
- 2 VALYTUVAI

Pagal pageidavimą baltiniai gali būti galutinai sutvarkyti.

VIENGUNGIŲ PAKIETAI
MŪSŲ SPECIALYBĖ

Rūbų valykla veikia 24 valandas.

VELTUI PAIMAM IR PRISTATOM

Atdara 6 dienas savaitėje
8 val. ryto iki 6 val. vakaro.

10106 1/2 EWING AVE.
CHICAGO 17, ILL.

Tel.: RE 4-0892

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.,
SATURDAY, OCTOBER 24, 1959

(Tęsinys 3-me psl.)

šimtimis tūkstančių!

Kinų žodyne yra apie 50,000 žodžių, neskaitant sudėtinių žodžių. Norint šiek tiek mokėti kiniškai skaityti, reikia išmokti 6,000 ženklų, o norint būti kiek apsišvietusiam, mažiausiai reikia išmokti 12,000! Vakarų civilizacijos vaikas savo alfabetą iš 26 raidžių išmoksta pirmąją žiemą, o jau gerai skaito trešiamame mokyklos skyriuje. Kinų vaikui reikia dar ekstra penkias žiemas mokytis vien tik simbolių ir tik būdamas septintame skyriuje vargais negalais paskaito laikraštį. Kinų kalbos didžiausia žodžių dauguma yra iš vieno skiemens ir labai daug yra tokių, kurie tariant skamba vienodai, bet prasme turi kitokią. Kaip tai parašyti?

*Kalba taisoma per
3,000 metų*

Pavyzdžiui, imami du žodžiai: *krepšis* ir *jo* (kilmininkas nuo židžio jis). Abudu skamba vienodai. Tai pradžioje buvo išreiškiami krepšio piešiniu, bet būdavo daug sunkumų. Kadangi krepšis yra pinamas iš bambuko medžio, tai krepšio simboliui viršuje išpiešiamos dvi bambuko medžio šakelės. Kiek tai darbo vienam simboliui išpiešti!

Zinoma, šiandien tie simboliai toli gražu nebėra piešiami daiktų atvaizdais, pvz., kad arklys būtų arklio figūra, pavaižduotas, krepšis — krepšio pintiniu, ranka — tikra rankos reprodukcija ir t. t.

Seniausia kinų rašyba yra išlikusi iš 14 šimtmečio prieš Kr. gadyne, bet ir tuomet ta rašyba buvo jau pilnai išvystyta ir tiek "konvencionalizuota" (suprastinta), kad daugelio simbolių šiandien niekas nebeatspėja. Rašyba buvo reformuojama amžius po amžio, bet ne tik buvo simbolių skaičius mažinamas, kiek jų rašymo būdas suprastinamas. Nuo 14 šimt. pr. Kr. yra išvystyti A, B, C, D, E, F, G, H ir I stiliai, kurių paskutiniai (H nuo 3 šimtmečio iki 1956 metų, I nuo 1956 metų) yra į pirmuosius visiškai nebe panašūs ir daug greičiau ir paprasčiau parašomi.

Nori vienos raudonos kalbos

Dar 1931 metais Čū Čü-pai, Vu-Yü-čang ir keli kiti kinų komunistai, gyvenę Sovietų Rusijoje ir rusų komunistų ekspertų padedami išdirbo sulotynintą Naują Kinų Rašybą. "Tik kai darbininkai ir valstiečiai galės skaityti, jiems bus įmanoma įteikti marksizmą-leninizmą", aiškino Čū. "Mes turime pašalinti paveiklinę rašybą ir jos vietoje įvesti grynai fonetinę (balsinę) rašybą", sako Wu-Yu-chang, kurs dabar yra Rašybinės Kalbos Reformos komiteto pirmininkas.

Nacionalistų valdžia bandė įvesti mandarinų kalbą kaip bendrinę visai Kinijai. Dabartinė komunistinė valdžia įsteigė Rašytos Kalbos Reformos komitetą, kuriam nuo 1954 metų suteikta daug galios. Visose mokyklose, kariuomenėje, per radiją ir kitomis priemonėmis sparčiai apmokoma Pekino miesto tarmparemtos naujos suprastintos kalbos *lingua franca*, kiniškai *pai hua*.

Pai hua yra 1917 metais iš Amerikos grįžusių kinų studentų grupės išdirbta rašytinė mandarinų kalbos sistema. Iki šiol su ta *pai hua* esą pasiekta nemažų rezultatų, gi

1970 metais tikima, kad visi krašto mokyklų mokiniai, aukščiau trečiojo skyriaus, ir visi mokytojai jau kalbės bendra kalba, o visi valdininkai ir pareigūnai, pradėdant apskričiais, bus priversti jos išmokyti.

1955 metais įsteigtas subkomitetas fonetikos problemoms tirti. 1958 metais kinų liaudies nacionalis kongresas priėmė lotynų alfabetą be kirilikos raidžių. Bet kadangi kinams visoks raštas yra "šventas raštas" ir jie keitimų nepakenčia, tai ir komunistinė valdžia nutarė elgtis labai atsargiai ir eiti iš lėto. Nors jau 1955 metais buvo nutarta

charakterius (simbolius) pakeisti alfabetu, bet valdžia pakartotinai užtikrina, kad charakteriai bus "amžinai" palikti ir kad ir ateityje raidės bus tik teptuku piešiamos, o ne plunksna rašomos. Kad nekiltų "kalbos revoliucija", pats Čou-En-lai neseniai pareiškė, kad visai nėra skubos reikalo, kaip greit rašybos charakteriai bus pakeisti alfabetu.

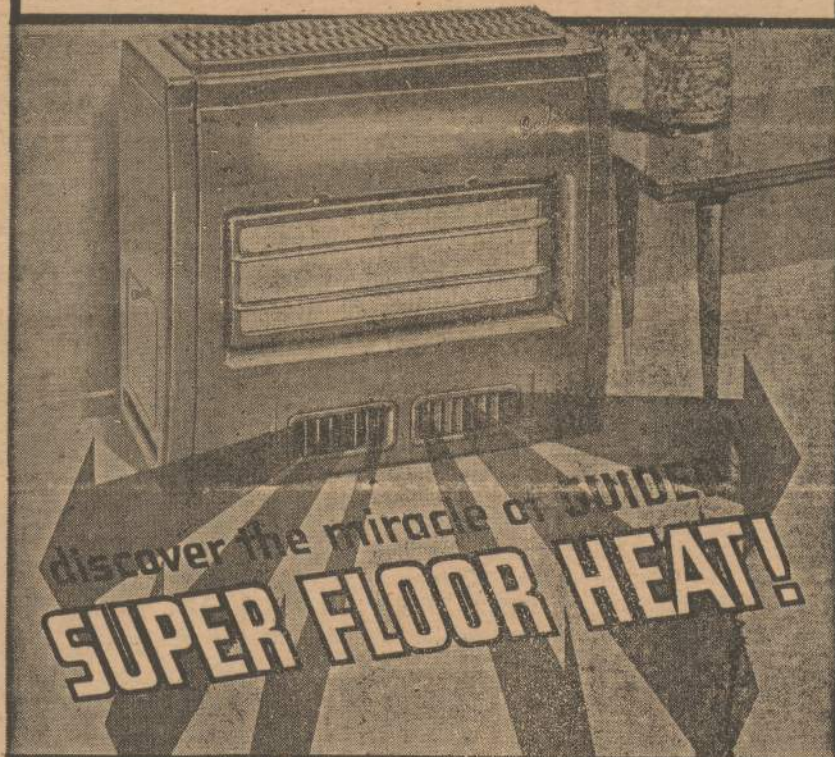
**F & M RADIO
& TELEVISION SERVICE**

Authorizeu

DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.

3159 S. Wallace St. CAIumet 6 9833

**TWO floor heat outlets—
DOUBLE THE HEAT
OVER YOUR FLOORS!**

give your family
a new standard
of living with
a new, patented

**SIEGLEA
GAS HOME HEATER**

It pays for itself with the fuel it saves!

MONEY BACK GUARANTEE!

Patented INNER HEAT TUBES • BUILT-IN BLOWER SYSTEM
Lifetime CAST IRON CONSTRUCTION • Heats like magic—even with the gas OFF!
start saving by stopping in at

OGDEN STOKER SALES AND SERVICE CO.

1314 WEST GRAND AVENUE

All Phones: SEeley 3-7112

CHICAGO, ILL.

Dr. V. TERCIJONAS

Amerikos lietuviai gydytojai ir jų visuomeninė veikla

(Pranešimas antram Amerikos Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų Suvažiavimui)

(Tęsinys)

4. New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugija

Veikia nuo 1951 m. vieton mirusios Profesionalų Dr.-jos. Ji apjungia tik gydytojus ir dantų gydytojus. Nors New Yorke ir jo apylinkėse gyvena per 50 lietuvių gydytojų, bet užsirašiusių į Draugiją ir mokančių nario mokesnį yra tik 31. Kaip rodo Dr.-jos narių sąrašai, ne visi New Yorko apylinkės gydytojai net iš DP stoja į Dr.-jos narius ir ją remia. Toks gydytojų laikymasis nuošaliai Gydytojų Dr.-jos ir jos ignoravimas daro Dr.-ją mažiau pajėgia ir neaktyvia. Palyginant su Chicagos Liet. Gyd. Dr.-ja, New Yorko Dr.-ja yra kiek skirtinga, nes jos nariai yra tik naujai atvykę gydytojai iš tremties; seni ateiviai nedalyvauja, išskyrus tik vieną, tai dantų gydytoją A. Petriką, kurs yra valdybos narys (vicepirmininkas). New Yorko Liet. Gydytojų Dr.-ja daro kasmet vieną arba du visuotinius susirinkimus, ruošia vasarą iškilas (piknikus), žiemą banketus (vakarienes); be to, dalyvauja Balfo rinkliavoje, kaip atskiras Gydytojų Postas ir jo lėšomis šelpia ligonius ir nedarbingus gydytojus ir kitus asmenis, gyvenančius Europoje ir JAV. New Yorko lietuviai dantų gydytojai turi savo atskirą dr.-ją, laikosi kiek separatiškai, prie bendros Gydytojų Draugijos nesideda, bet dalyvauja sykiu su G. dr.-ja ruošime piknikų ir banketo ir užtikrina jų pasisekimą.

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija

įsteigta 1956 metais, būstinė Clevelande. 1959 m. Draugija turėjo 50 narių, jų tarpe nemažai jauno amžiaus, aktyvių ir su iniciatyva asmenų. Dr.-ja be tiesioginio darbo du metu iš eilės paskyrė premijas po 1,000 dolerių lietuvių meno ir kultūros laimėjimam atžymėti ir ateity pasiryžus tokias premijas kartoti. Draugijos nariai ir Valdyba padėjo daug energijos ruošiant 1959 m. Antrą Amerikos Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų Suvažiavimą Clevelande.

Kai kurie Amerikos lietuvių laikraščiai turi skyrius sveikatos klausimais

Mano žinios gal nebus pilnos, bet paduosiu keletą. "Draugas" pirmas įvedė nuolatinį skyrių sveikatos klausimais. Dr. Graičiūnas buvo pirmas to skyriaus vedėjas, dabar Dr. Račkus. Sveikatos klausimais skyrius turi arba turėjo šie laikraščiai: "Sandara", vedėja Dr. Milda Budrys, "Dirva" — Dr. Degesys, Dr. J. Ramūnis ir kiti, "Tėvynė", Dr.

S. Biežis, Dr. M. Nasvytis, Dr. V. Tumėnienė ir kiti, "Darbininkas" — Dr. A. Grigaitis, "Vienybė" buvo įvedus sveikatos skyrių, rašė Dr. S. Biežis, "Margutis" — Dr. S. Biežis.

Ar yra Amerikoje lietuviai gydytojai, kurie dėsto kaip profesoriai medicinos mokyklose, ar dirba mokslo darbą kuriose įstaigose, ką parašė ir kuo pasižymėjo, žinių čia turiu nedaug. Man yra žinomas tik vienas čia gimęs lietuvis Dr. Andrius Akelaitis, miręs 1955 m. lapkričio 24 d., palyginant jaunam amžiuje 52 m.; jis buvo Rochesterio, N. Y., ir Cornell universiteto N. Y. C. neurologijos ir psichiatrijos profesorius. Jis yra žinomas mokslinėje literatūroje savo darbais apie įvairius smegenų susirgimus, ypač corpus callosum (sukietėjusį kūną); jo gryną nesudarytą pavardę Akelaitis galima rasti specialioj medicinos spaudoj.

Paminėjau tik vieną iš senų ateivių kilusių gydytojų. Yra jau kylančių žvaigždžių iš DP, bet apie juos rašyt reikia palaukti.

Lietuvių Gydytojų aukos ir stipendijos

Įdėjau šitą klausimą ar Amerikos lietuviai gydytojai skyrė aukų ar stipendijų Lietuvos universitetui Kaune ar kitom lietuvių mokyklom? Į tai negavau teigiamo atsakymo iki "Naujienu" Nr. 5, 1952 r. d. žinią, kad Dr. Sylvestras Brenza, Chicagos gydytojas, brolis John Brenza, kuris būvo Cook apskrityje išdininkas, dovanavo \$5,000 Amerikos lenkų susivienijimo išlaikomai kolegijai (college). Šita žinia daug ką pasako, kad lietuvių remiami kandidatai į valdžios vietas ir jų artimi giminės sėdi ant dviejų kėdžių, jie yra šiauriniai lietuviai, nes jie šelpia lenkų mokyklas, o ne lietuvių, kaip turėtų būti. Buvo laikraščiuose žinia, kad Clevelande statomos bažnyčios langui lietuviai (ši kartą ne gydytojai) paskyrė didesnę sumą \$1,000 (bažnyčių juridiniai savininkai yra vyskupai, dažniausiai airiai, todėl tokių aukų tikslingumu reikia abejoti). Mokyklom ir kitom savo kultūrinėm įstaigom lietuvių aukos paprastai mažos ir šykščios. Kaip išimtis ir sektinas pavyzdys buvo minėta Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija, kuri 2 metus iš eilės paskyrė po 1,000 dolerių premiją lietuvių meno ir kultūros laimėjimams atžymėti ir ateity pasiryžus tokias premijas kartoti.

Nepasiturinti Lietuva davė gražesnę aukos pavyzdį. Prof. Petras Radzickas (1864 — 1931), Kauno universiteto au-

(Daugiau 9-me pusl.)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
8322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Seštadieniai nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefon.: PROspect 8-3229
Rezid. telefon.: WAilbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiksliai antradieniai ir penktadieniai. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel.: OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Seštadieni tiksliai susitarus

PR 6-1795, rez.: Batavia, Ill., 4287M1

DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

Ofiso telefon.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniai nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniai 1-4 val. p. p. Trečiadieniai uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 1-4 po pietų ir 6-8 vakaro. Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. tel.: REPUBLIC 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso telefon.: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630

Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Seštadieniai 2-5. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso ir bufo OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniai uždaryta. Seštadieniai 12-4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3:00 Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketv. nuo 6-9. Trečiadieniai tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniai uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4063 ARCHER AVENUE
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Seštadieniai 10-12. Trečiadieniai uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų BE 3-7786

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos tik susitarus.
PROspect 6-1930

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: WAilbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Seštadieniai 2-6 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PROspect 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., seštadieniai 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71 STREET
Ofiso telefon.: HEMlock 4-2123
Rezid. telefon.: GIBson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketv. ir Penkt. 2-4 val. ir 6-8 val. Trečiadieniai ir seštadieniai nepriima ligonių.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS

4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniai uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31 os gatvės)
Priėmimo val.: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštad. 1-4 val. po pietų. Trečiad. ir sekmadieniai uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bاندازai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniai 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

Robertson Pharmacy

Vaistinė. Receptų specialistai.
Nemokamai pristatomos.
Siunčiame paketus į Europą.
1425 W. GARFIELD BLVD.
Tel.: PR 6-4288

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA YA 7-7381
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), seštad. 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir seštad. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARds 7-6616
PIRKITE JAV TALPIMO BONUS

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, OCTOBER 24, 1959

(Tęsinys iš 8-to pusl.)

sy, nosies ir gerklės ligų profesorius, mirdamas paliko 100,000 litų Kauno medicinos fakulteto studentų stipendijom ir 20,000 litų auką ausy, nosies, gerklės ir akių ligų klinikų statybai.

Čia norėčiau padaryti pasiūlymą, kad mūsų gydytojai ateity, kai pralobs, nepamirštų didesnėmis aukomis remti lietuvių reikalų.

Gydytojų kelionės į Lietuvą

Amerikos lietuviai gydytojai nepriklausomybės laikais palyginant retai lankydavo Lietuvą. Kaip gražų pavyzdį noriu paminėti man vieną žinomą atsitikimą. Velionis Dr. Pranas Vaišnora (Weiksner, Worcester, Mass.) su savo žmona, gailėstingąja sesere, abu čia gimę lietuviai, ir Dr. D. Pilka, Boston, atvyko į Lietuvą 1932 m. Jiedu praleido apie metus laiko Kaune ir pasifobulino medicinoje ir lietuvių kalboje. Lankė ligonines ir klinikas, klausė profesorų paskaitų, susipažino su studentais medikais ir gydytojais ir turėjo progos pažinti Lietuvos gyvenimą iš arti. Gaila, kad šių dviejų Amerikos lietuvių gydytojų pavyzdys nerado daugiau pasekėjų, nes paprastai Amerikos gydytojai važiuodavo studijuoti Vakarų Europos miestus — Paryžių, Berlyną, Vieną, Romą ir kitus. Man teko pažinti abu daktarus. Vaišnorą ir Pilką, kada jie lankėsi Lietuvoje. Dažniausiai matydama, kaip jie darė pažangą lietuvių kalboje ir savo profesinėse studijose, ir tą jų dėmesį Lietuvai noriu čia paminėti su ypatinga pagarba.

Čia nekalbu apie trumpalaikius Amerikos gydytojų apsilankymus nepriklausomybės laikais tikslu pamatyti Lietuvą, kaipo gimtąjį arba savo tėvų kraštą, nes jų tikslas buvo kitas. Reikia paminėti dar šių 59 m. Amerikos "raudo-nųjų" lietuvių 2 ekskursijas į Lietuvą, jų tarpe buvo 3 gydytojai (Margeris, Stanislovaitis ir Kaškiavičius) ir iš ten atsistą su žurnalistais Zimona, kurį bolševikų spauda vadino "dzūku", o iš tikrųjų jis žydas. Į tokias propagandines ekskursijas, sudarytas iš Maskvos simpatikų ir agentų, rimtai žiūrėti negalima. Reikia kantriai laukti iki atsідarys kelias kiekvienam lietuviui be kliūčių pamatyti savo gimtąjį kraštą.

Mano padarytas Amerikos (JAV) gydytojų visuomeninių senos kartos sąrašas rodo, kad lietuvių bendruomenės gyvenime ir spaudoj daugiausia pasižymėjo gimę Lietuvos gydytojai. Dr. Jonas šliūpas užima pirmą vietą Amerikos liet. gydytojų tarpe kaipo didelės iniciatyvos visuomenės veikėjas ir vaisingas rašytojas. Nors Mykolas Römeris sako, kad J. šliūpas nebuvo originalus, o daugiau kompiliacinis rašytojas. Daugumas Ame-

rikos lietuvių gydytojų, paminėtų mano sąrašė, yra gimę Lietuvos. Jų galvojimo būdas ne daug kuo skiriasi nuo Lietuvos gydytojų to paties laikotarpio, daugelis jų augo ir brenė "Aušros" ir "Varpo" idėjų įtakoj, kili dalyvavo 1905 m. revoliucijoj, ir tie gydytojai ateiviai buvo ir pasiilko aktyviausi visuomenės ir tautiniam darbe. Gydytojai iš vietinių lietuvių čia gimę ir augę tokios gyvos veiklos lietuviškam darbe nerodo. Kaip ir daugeliui čia gimusių, jiems trūksta lietuvių dvasios ir lietuvių mokyklos auklėjimo. Jie nesijaučia sąmoningi lietuviai ir nenori skirtis nuo tikrų amerikonių (Yankee). Išimti sudarė jau mirusi Dr. Baltrušaitienė, savo laiku žymi rašytoja, ir "pirmutinis kūdikiš gimęs New Yorke", Dr. Aldona šliūpaitė, Dr. Jono šliūpo dukra.

Mano sudarytam Amerikos liet. gydytojų sąrašė yra 34 gydytojai ir dantų gydytojai. Iš jų 2 gimę 1860—1869: Jonas šliūpas (1861—1944) ir Juozas Andziulaitis (1864—1916), abu mirę. Penki gimę tarp 1870—1879 m.: Andrius Graičiūnas (1870—1952), Antanas Bacevičius (1871—1937), Antanas Rulkauskas (1872—1959), Johanna Baltrušaitienė (1873—1950), Pranas Matulaitis (Dr. M. Lait) (1876—1951). Jie visi mirę. Skaitlingiausia yra 16 gydytojų grupė, gimusių tarp 1880—1889; išskyrus Dr. A. šliūpaitę, visi kiti gimę Lietuvos. Šitai grupei priklauso: Jonas Jonikaitis (1881—1942), Juozas Jonikaitis (?—1922), Kazys J. Mykolaitis (1884—1942), Jonas Valukas (1883—), Jonas Misevičius (Message) (1884—), Jonas Kaškiavičius (1885—), E. G. Klimas (1888—1937), Kazys Drangelis (1888—), Antanas Montvidas (1887—), Antanas Karalius (1888—1932), Algirdas Margeris (1888—), Domininkas Pilka (1888—), Aldona šliūpaitė (1886—), Antanas Žimontas (?), Steponas Biežis (1889—). Šita grupė turi daugiausia pasižymėjusių visuomeniniam ir tautiniam darbe gydytojų. Jie galėtų būti pasididžiavimu ne tik mažai šio krašto lietuvių bendruomenėi, bet ir didesnėm tautom, tik gaila, kad jie priartėjo tokį amžių, kada žmogus traukiasi iš aktyvaus visuomeninio gyvenimo.

Gydytojų, gimusių tarp 1890—1899 m., yra 8, išskyrus Dr. Paulionį ir gal Dr. Bučnį, kiti gimę Lietuvos. Jie pasižymi veikla, bet jų skaičius dukart mažesnis už 1880—1889 dešimtmetį. Čia priskiriami: Kazys Čerys (1890—1925), Mykolas Devenis (1891—), d. g. Bldas Vencius (1891—), d. g. Antanas Petrika (1891—), Pranas Žuravlis (Zurwell) (1892—), Jonas Bučnis (1892—), A. Račkus (1893—), J. Paulionis (1894—).

Gimusių tarp 1900—1909 yra tik 3 gydytojai; du gimę Amerikoje, trečias, Dr. Bruno Zub-

rickas, — Lietuvoje, 1902 m.; jis gydė Dr. K. Grinių ir aprašė jo paskutinę ligą ir mirtį. Kiti du: Pranas Vaišnora (Frank Weiksner (1901—1951) ir Andrius J. Akelaitis (1904—1955). Be abejonės, jaunų lietuvių gydytojų, čia gimusių, yra daug daugiau, bet jie jaučiasi kaip tikri amerikoni, o ne lietuviai; jie mažai ar visai nedalyvauja lietuvių gyvenime ir jų vardai kaip lietuvių nėra plačiau žinomi.

Naujo gydytojų prieauglio šiam krašte davė DP gydytojai, kurių tikras skaičius nežinomas, bet siekia apie 350. Jie, atvykę iš Europos pagal DP aktą, padidino neskaitlingą Amerikos lietuvių gydytojų šeimą ir iliejo naujų jėgų į gestantį lietuvių tautinį gyvenimą. Šio krašto gydytojo darbo sąlygos dažnai ji verčia būti siauro tipo profesionalu, kurs beveik neturi laisvo laiko visuomeninei ir tautinei veiklai. Kaip spėja cianykščio gyvenimo stebėtojai, lietuviai gydytojai, kaip ir kiti DP, gali sulėtinti keliem dešimtmečiam suamreikonejimą ir galutinę lietuvių asimiliaciją.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos didelis nuopelnas, kad jie stengėsi apjungti senus ir naujus ateivius gydytojus į vieną organizaciją, kad nereikėjo steigti kitos draugijos, o tik perorganizavo seną, nuo 1912 metų veikiančią Draugiją ir jos įstatus pritaikė šių dienų reikalavimam. Tokio dviejų skirtingų kartų gydytojų bendradarbiavimo nematom kituose JAV miestuose, — New Yorke, Clevelande, Bostone, tik Chicaga davė gražų pavyzdį.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BICIULIS.

\$500 iki \$1500 nuolaidos ant naujo 1959

Chrysler - Plymouth - Imperial

Daugybė gerų visų išdirhysėjų vartotų automobilių.

Galima nupirkti be pinigų — išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL - TRIUMPH

SALES — SERVICE

4030 Archer Avenue -- Tel.: Virginia 7-1515

Didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių įstaiga.

NELAUKITE -
RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šaip ka apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parDpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimai ištikus, neturėsite lokų nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET

KAMBARYS 1043

Telefonas: Central 6-5208

Generaliai Agentai Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY

PEARL ASSURANCE COMPANY

LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.

MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.

MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

PER JAUNAS TIESAI

Senas pensionierius, kadaise buvęs medziotojas, pasakoja savo vaikaičiui pasakas: "Sykį medziotant raistuose manė staiga užpuolė trys dešimtys liutų, bet aš nepraradau šalto kraujo ir 29 paklojau kulkomis, o tą trisdešimtąjį . . .

—Paša, senuk, pertraukė vaikas,—aš tą pasaką jau žinau. Bet aną kartą pasakojai, kad ne liutai, o bezdžionės ir ne trisdešimtys, o penkiolika . . .

—Matai, vaike, tuomet tebebuvai per jaunas visai tiesai girdėti, pasitaisė senis melagis.

KAIP ATSKIRTI DVYNIUS

Tėvai turėjo didelį išgastį. Jų dvynukės, Michele ir Margie, susimaišė ir niekas nebegalėjo pasakyti, kuri yra kuri. Pradžioje vaikai dėvėjo ant rankovių ženklelius su vardais, bet ta priemonė buvo ir varginanti ir pavojinga, nes sykį marskiniukai susimaišė. Teko šauktis į FBI, kuri padariusi kūdikių kojų nuotraukas, jas palygino su nuotraukomis, padarytomis dvyniams gimus, ir nustatė, kuri yra kuri.

SAVE BY MAIL
— EARN MORE!
WHERE THOUSANDS
SAVE MILLIONS!

5% SAVINGS
FINANCIALLY
INSURED

Send check or money order today.
Free gifts with account. Accounts
opened by 20th, earn from 1st.

Dept. DZ

COMMERCIAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

3000 Wisconsin Avenue, N.W., Wash., D.C.
334 N. HOWARD STREET, BALTIMORE, MD.
8417 GEORGIA AVENUE, SILVER SPRING, MD.
7934 WISCONSIN AVENUE, BETHESDA, MD.

ASSETS OVER \$4,000,000.00

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Ši vakarą atidaroma meno paroda

Br. Murinas

VASARNAMIAI

Šešių lietuvių tapybos, skulptūros ir keramikos dailės parodos atidarymas įvyksta ši vakarą, spalio 24 d. 6:00 val. Čiurlionio Galerijos patalpose Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje.

Dalyvauja Povilas Kaupas, tapytojas, Eleonora Marčiulionienė, keramikė, Aleksandras Marčiulionis, skulptorius, Balys Milaknis, skulptorius, Bronius Murinas, tapytojas ir Jadvyga Paukštienė, tapytoja. Bus išstatyta per 50 tapybos darbų ir keli desėtkai lipdybos kūrinių.

Šie jaunesniosios kartos menininkai visuomenei yra gerai pažįstami, kurie daug kartų su savo kūrinių dalyvaudavo įvairiose meno parodose užsienyje ir JAV. Kiekvienas autorius per savo sampratos

prizmę, kartu pabrėždamas ir savo asmenybę, ieško naujų formų, naujo išsireiškimo, daugiau paprastumo, bet nepraranda ryšių su gyvenimiška realybe. Vieni jų daugiau ar mažiau yra linkę į ekspresionizmą — proto ir dvasios išraišką. Daugis jų savo kūryboje nori parodyti idėją, kuri slepiasi už vadinamos realybės. Kiti, galbūt, ieško tilto, kuris juos perves iš matomojo pasaulio į nematomąjį pasaulį, kad įsivaizduotą nematomą realybę būtų galima perkelti į drobę ar skulptūrą — padaryti nematomą matomu per realybę. Tai viskas, ką menininkas gali duoti visuomenei, kad ji pajustų ir įsitikintų, ką menas reiškia. Paroda baigsis lapkričio 1 d.

Dail. J. Pautienius — "Poilsis gėlynuose"

— Dail. Juozo Pautieniaus dailės parodai pasibaigus Almus galerijoje New Yorke, kita paroda įvyks Baltimorėje, kurią rengia L. Bendruomenė. Ši paroda bus atidaryta kitą

šeštadienį, spalio 31 d. Įėjimas nemokamas.

— Lapkričio 14 d. įvyks dail. Adomo Varno 80 metų jubiliejinė meno paroda Čiurlionio Galerijos patalpose.

Keista, bet faktas

BAISI NAKTIS

Vienišas žmogus pusę paros Atlanto vandenyne gynėsi nuo ryklių

Pargabentas į ligoninę Fort Lauderdale, Floridoje, Robert Walker, 30 metų amžiaus, papasakojo, kaip jis nuo aušros iki pietų kovojo su 7 pėdų didumo kujogalviu rykliu Atlanto vandenyne.

Walker ir jo draugas James Plouff atsidūrė vandenyje, kai penktadienio vakarą jų žvejybinis kuteris nuskendo. Abudu spėjo pasistverti už laivelio neskestančių sėdynių, bet bangos juos greit perskyrė.

Praėjus 12 valandų nuo laivo paskendimo, auštant jį apniko didelis plėšrus ryklis, kurs jį pakartotinai puolė iki pat pietų, kol praplaukiantis laivelis jį pastebėjo ir ištraukė.

"Ryklis mane užklupo netikėtai", kalbėjo Walker. Mane pastebėjęs, pirma jis kurį laiką plaukiojo aplinkui. Aš laikiausi abiem rankomis įsikibęs

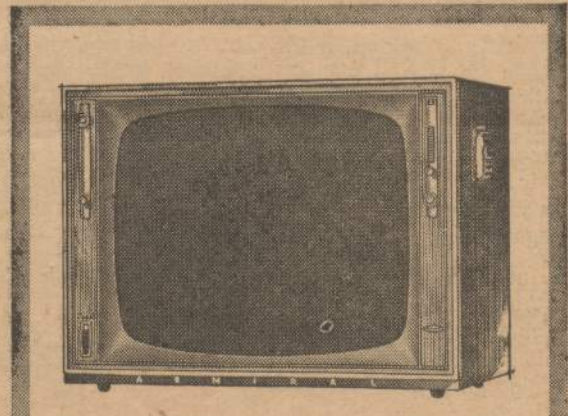
į sėdynę, kai staiga ryklis priplaukęs dantimis stvėrė mane už vienos, paskui už kitos rankos, nutraukdamas kokias 5 pėdas gilyn į vandenį. Bekandžiodamas ryklis atkando karės rankos pirmojo piršto galą ir perkando dešinės rankos raumenį. "O, Dieve, ne!" — pradėjęs Walker melstis.

"Man pavyko ryklio nusi-kratyti, bet jis dukart vėl grįžo. Išsitraukiau iš kišenės žvejo peilį ir dūriau vėl priplaukusiam rykliui į nosį. Bet peilis net odos neperdūrė. Kai ryklis vėl priplaukė, pavyko jam įdurti į šoną, ir jis pagaliau pasišalino, bet nepaėjęs pusvalandžiui ištisa ryklių ruja, kokie 8 ar 10, pradėjo sukltis aplinkui, vienas po kitam atveju atvejais atakuojant mane iš priešakio. Bet pavyko juos paspirti šalin".

Rykliai dar tebesuko ratu aplinkui, kai A. V. Francis iš Hollywoodo surado Walkerį šeštadienį popiet.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

NEW 1960 Admiral WIDE ANGLE 23" TV

The CLARIDGE
TS24M52 Mahogany and Blonde
Grained Finishes
Matching Swivel Base (optional)
swings TV left or right for easier
viewing.

EASY
TERMS

PLUS... at no extra cost Admiral SON-R

- TURNS SET ON
- ADJUSTS VOLUME TO 4 LEVELS
- CHANGES CHANNELS IN BOTH DIRECTIONS
- TURNS SET OFF

WORLD'S FINEST WIRELESS REMOTE CONTROL

NEW! *282 Sq. Inches—
Almost 10% More Viewing
Area

NEW! Convenient Top
Front Controls!

NEW! Stereo Input Jack!

NEW! Lighted Channel
Indicator!

NEW! Tinted "Sealed-
On" Safety Glass!

NEW! Full Range Bass
Treble Control!

ETCHED CIRCUITRY

20,000 VOLTS
PICTURE POWER

Pioneered by Admiral. Eliminates 105 potential trouble spots found in old-fashioned hand-wired TV. 5 YEAR WRITTEN WARRANTY.

Horizontal chassis gives dramatic picture brightness with full fidelity sound. POWER TRANSFORMER insures cooler, more efficient operation.

Admiral Mark of Quality Throughout the World

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street

HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

REDDE QUOD DEBES...

(Vieno aukšnio jubiliejaus proga)

Vadinasi, atiduok, ką esi skolingas. Atseit, atlikt savo pareigą. Pareigų mes turime daug, bet ar daug mes jų atliekame? Atlikime tad bent svarbesniasias. Nevaidinkime nusigyvenėlius, žinoma, ne materiale prasme, bet dyasi ne. Nesirodykime kultūriškai "shabby" — nusitrynę, nusidėvėję. Būkime tokie, kaip iš viršaus atrodome: gražūs, sotūs, pasipuošę, gerai nusiteikę... na, ir pakankamai išauklėti.

Gal ir neįmanoma visiems ir visas savo pareigas atlikti, tad, sakau, atlikime bent (bent!) svarbesniasias. Panaudokime tas retesniais progas tam, kad galėtume parodyti, jog savo tautines kultūrinės vertybes mokame geriau, gražiau vertinti, kaip kad kai kurie mūsų kaimynai, kurių pasigyrimams galo nėra, o kai pr. sekmadienį, spalio 18 d., buvo "na Trójcowie" (šv. Trejybės salėje) vaidinama (suvaizdinta gražiai, jei nepasakyti puikiai) Juliuszo Slowackio tragedija Mazepa, tai tas įdomus vaidinimas "tesutrukė" publikos dienos metu... vos trečdali salės (vakare, tiesa, buvo antru kartu vaidinama). Į mano teiravimąsi, kodėl taip mažai publikos, buvo aiškiamasi: "to widzi, panie tego..." žodžiu: šmikšt... Po to kiek pasitaisė ūpas, kuris vis dar slėgė po neseniai įvykusio Marijos aukšt. mokyklos salėje Balfo koncerto (tokio įdomaus, tokio gražaus, kaip retai kada), kuris irgi "tesutrukė" publikos tik vos apie du trečdalius salės. Tiesa, du trečdaliai, šiaip ar taip, dvigubai daugiau negu vienas trečdalis...

Savo tautiniams, patriotiniams jausmams pademonstruoti, savo tautinę vienybę bent savo kultūros srityje parbržėti, na ir kad nesame kultūriškai taip jau nusidėvėję, turime vieną iš svarbesnių progų tautai parodyti, — tai atsilankyti ateinantį sekmadienį, spalio 25 d., į Chicago Lietuvių Choro PIRMYN 50 metų jubiliejinį koncertą, kuris įvyks Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

— Kažin ar verta, — gal vienas kitas "skeptikas" pagalvos. — Iš pasikartojančių mūsų spaudoje (dienraščiuose ir kt.) skelbimų matome, kad meninkų požiūriu labai verta, gi kas liečia kitokių "požiūriu", tai gal šiam "neaiškiam" klausimui išspręsti padėtų mūsų trumpas, paviršutinis žvilgtelėjimas į Pirmyn choro praeitį pusšimtmetinį kelią ir jo nuveiktus darbus, tiek daug prisidėjusius prie lietuviybės palaikymo čia gimusiam lietuviškame jaunime, daug davusio džiaugsmo ir tautinės savigarbos mūsų tautos šventę. Choras, kaip gal ne vienas dar ir dabar prisimename, važinėjo po visą senesniosios kartos išeivijai,

daug prisidėjusio prie užkonservavimo jų tautinės samonės, o taip pat net išauklėjusio iš savo (atseit choro) tarpo dainos ir muzikos talentus.

Taigi Pirmyn choras buvo suorganizuotas Čikagoje 1909 metais. Jis yra seniausias Amerikoje lietuvių choras. Jame buvo subūrtas abiejų lyčių čia gimęs gražiausias, sveikiausias lietuviškas jaunimas, kuris pasižymėjo tautiniu sąmoningumu ir gyvu jausmu savo tėvų gimtajam kraštui — Lietuvai. Šio jausmo vedinas, Pirmyn choras, vienintelis Amerikoje lietuvių choras, 1938 metais lankėsi savo Iešomis nepriklausomoje Lietuvoje — jos dvidešimties metų nepriklausomybei pagerbti ir atšvesti drauge su visa lietuvių tauta tą džiaugsmingą Lietuvą, davė stambesniuose jos miestuose *dvidešimt koncertų*, į kuriuos suplaukdavo tiek publikos, jog salės negalėjo jos visos sutalpinti. Visą gautą iš savo koncertų pelną Pirmyn choras ne pasidalino savo tarpe, bet paaukojo Ginklų Fondui. Argi dar reikia gražesnio pavyzdžio!? Choras buvo globojamas Jaunlietuvių S-gos, o jo vadovas muzikas Kazys Steponavičius Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos aktu buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio ordino rikijo garbės ženklu — "už nuopelnus Lietuvai" ir Lietuvių Tautinės Jaunuomenės S-gos garbės ženklu Trijų liepsnų antrojo laipsnio žyminiu — "už nuopelnus Lietuvai ir Sąjungai".

Gal ne prošalį bus pridūrus, jog neveltui Kazys Steponavičius buvo apdovanotas tais garbingais ženklais. Didžiausia Pirmyn choro pasisekimų dalis pareina nuo jo vedėjo pasišventimo, neišsekamos energijos ir muzikinio talento, kurį gerai įvertino ir kitų tautinių grupių organizacijos: jis vadovauja (moko ir diriguoja) Kroatų chorą Harmony — Čikagoje, Kroatų chorą Sloga — Indianos steite ir Serbų chorą Branka Radicevič — Čikagoje. K. Steponavičius pradėjo mokyti chorą ir jiems vadovauti būdamas vos 16 metų amžiaus. Jis yra baigęs Ameriką Conservatory of Music ir paskui, būdamas aukštai įvertintas, dėstė toj aukštojo mokykloj 15 metų smuiką ir muzikos teoriją. Kaip smuikininkas, grojo (smuikavo) simfonijos orkestre ir dirigavo eilę orkestrų, jų skaičiuje ir Kauno radiofono orkestrą, kai lankėsi Lietuvoje. Jis yra pripažintas kaip gabus režisierius bei dirigentas ir operos meno srityje ir kaip balso pastatymo meistras. Jis dirigavo ir rinktiniam chorams Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime New Jorke 1958 m.

1941 m. Chicagoland Music Festivalyje Pirmyn choras laimėjo pirmą prizą (dovaną) ir

buvo pripažintas penkių steitų ribose kaip geriausias choras. Tą muzikos festivalį kasmet rengia Chicago Daily Tribune dienraštis. Jame ne perseniai atsižymėję ir mūsų: gražialbalsis tenoras Stasys Baras-Baranauskas, jaunas, gabus muzikos studiozas (pianistas) Manigirdas Motiekaitis ir berods dar viena-s kita-s mūsų tautiečių.

Pirmyn choras yra pastatęs šias pilnas (išsias) operas: "Cavaleria Rusticana" — 1937 m., "Carmen" — 1940 ir 1941 m., "L'Elisire D'Amore" — 1942 m., "Parduotoji Nutaka" — 1959 m. kovo 8 d. Be to, visą eilę operečių, k. a. "Linksmoji Našlė", "Čigonų Baronas", "Karnevillio Varpai", "Cukrinis Kareivis", "Meilės Daina", "Šikšnosparnis". O kiek koncertų — kažin ar kas yra jų skaičių suregistruves! Jo pastatymai ir koncertiniai pasirodymai scenoje yra pagarsėję toli už Chicago ribų: jam teko su koncertais ir operiniais pastatymais ne kartą lankytis New Yorke, Detroite, St. Louis, Clevelande ir ypač Toronte, Kanadoje.

Tad, pagalvokime, ar never-

ta savo atsilankymu pagerbti šį aukšninį jubiliejų, kurį švenčia šį sekmadienį Pirmyn choras ir jį kurį yra susispietęs gražus čia gimusio ir naujosios ateivijos jaunimo būrys, atsidavusiai puoselėjęs mūsų dainos ir muzikos meną prūsų šakyje su savo nepailstamu vadovu Kaziu Steponavičium.

Lai šia proga bus leista palinkėti jiems geriausios kloties, kad jie dar ilgai, ilgai dirbtų šį savo kilnų, gražų lietuviškąjį darbą — ir nepavargtų!

Antanas Ragauskas

SLOAN'S DEPARTMENT STORE
Pilnas pasirinkimas vyriškų, moteriškų ir vaikams rūbų, duoda visai Jūsų šeimai galimybę gražiai pasipuošti už žemiausias kainas. Kalbam lietuviškai
7042 SO. WESTERN AVE.
Phone: PProspect 8-9210

WILLIAM P. LAUX MUSIC STUDIO

4417 No. Melvina Ave.
Kildare 5-3015, Ext. N

- Accordion
- Brass
- Organ
- Piano
- Reed
- Voice
- Violin

ALL INSTRUMENTS TAUGHT
A Faculty of Artist Teachers

Register now for the Fall Term.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

2,000 Kalėdinių siuntinių be uždarbio

Lietuvių Prekybos Bendrovė naudoja šia proga padėkoti įvairiuose pasaulio kraštuose gyvenantiems lietuviams už tą ypatingą paramą, kurios mes esame susilaukę per šiuos metus. Reikšdami savo nuosirdžią padėką, kartu mes VĖL GRĮŽTAME prie savo tradicijos, išpareigodami visiems lietuviams pasiūlyti kaip dovana be uždarbio 2000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ.

Labai atidžiai pasvarstę savo patyrimu paremtus duomenis, tam reikalui sudarėme ko naudingiausias šitokius 2 skirtingus KALĖDINIUS BE UŽDARBIO SIUNTINIUS:

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 1 SUDARO:

- 1) 3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
- 2) 3/4 jardo vilnonės medžiagos vyriškam ar moter. kostiumui,
- 3) 3 jardai dvigubo pločio pamušalo,
- 4) storas vilnonis megztinis, sibiřišku vadinamas,
- 5) pora vyriškų vilnonių kojinių,
- 6) pora moteriškų žieminių kojinių.

To kalėdinio siuntinio Nr. 1 kaina tikrai
\$40.00 — įskaitant visus mokesčius.

Svoris 11 svarų.

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 2 SUDARO:

- 1) 13 jardu vilnonės medžiagos 4 vyriš. ar moter. kostiumams,
- 2) 3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
- 3) 10 jardu dvigubo pločio pamušalo,
- 4) 10 jardu sunkios medžiagos 3 moteriškoms ar 6 vaikiškoms suknelėms.

To kalėdinio siuntinio Nr. 2 kaina yra tikrai
\$79.00 — įskaitant visus mokesčius.

Svoris 22 svarai.

Visos abiejų siuntinių skirtosios medžiagos yra eksportinės rūšies su "Made in England" irasu ir pasirenkamos šitaip:

- 1) kostiumams—dvigubais ruožiniais arba lygios tamsiai mėlyna, ruda arba pilkšva,
- 2) paltams — tamsiai mėlyna, juoda, šviesiai mėlyna, žalia arba kupranugario spalvos,
- 3) suknelėms — dideli taškai mėlyname, rudame arba gelsvame dugne.

Tuoju reikalaukite pirmą nemokamą pavyzdžių, kuriuos mes siunčiame oro paštu į bet kurį pasaulio kraštą.

Mūsų šiuos KALĖDINIUS BE UŽDARBIO SIUNTINIUS gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klientas, ar ne. BĖT NŪRĖDAMI VISIEMS DUOTI PROGOS PASINAUDOTI JAIS, NUSTATĖME, KAD VIENAS ASMUO IS KARTO GALI UZSISAKYTI NE DAUGIAU KAIP 2 TOKIUS SIUNTINIUS (KIEKVIENOS RŪŠIES PO VIENA). Taip pat priiminsime po 1 dol. iš tų, kurie nori užsitikrinti sau KALĖDINIŲ BE UŽDARBIO SIUNTINIŲ, bet galutinio užsakymo lauksime ne ilgiau kaip 4 savaites.

MES GARANTUOJAME

- 1) Kiekvienas siuntinys pasieks gavėją.
- 2) Jei siuntinys dingtu, grąžinsime pinigų arba nemokamą pasiūsimę kitą tokį pat siuntinį.
- 3) Apmokėsime visus su pasiuntimu susijusius mokesčius, kad gavėjai Lietuvoje, sulaukę siuntinio, nebeturėtų jau nieko primokėti.
- 4) Siūsimę tik tokias prekes, kurios bus užsakytos pagal jų aprašymą ar remiantis pavyzdžiais.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

1A, Hunt Street, London, W. 11,
Great Britain

Komunistų ir nacionalsocialistų draugingumo sutarties aukos JAV

Kaip šiandien gyvena pirmoji Ameriką pasiekusi DP grupė

New York Times spalio 12 d. nr. straipsny "Displaced Persons of 1948 Fulfill Their Hopes in U. S." aprašo pirmosios DP grupės General Black laivu 1948 metų spalio 30 dieną pasiekusios Ameriką vilčių išsipildymą ir gyvenimą šiandien.

Pirmieji aprašyti Anna Gurvich (dabar vadinasi Miss Anna Gure) ir jos brolis Steven iš Lietuvos, prieš 11 metų atplaukę pirmojoje 811 tremtinių-pabėgėlių grupėje. Ta grupė buvo pati pirmoji iš 399,698 nacių ir komunistų persekiojimų aukų, kurie galėjo imigruoti į šį kraštą, pasinaudami Displaced Persons 1948 metų birželio mėnesio aktu.

Gurvičaitė pabėgo nuo komunistų

Miss Gure, buvusi Gurvich, ir jos brolis išsigelbėjo iš nacių koncentracijos stovyklos Lietuvos žydams, kur kiti jos šeimos nariai buvo nužudyti. Kai sovietų kariuomenė vėl užėmė kraštą, ji su broliu vėl grįžo į Lietuvą, bet neužilgo buvo priversti bėgti antrą kartą, rašo N. Y. Times,

Šiandien Anna Gurvich-Gure turi 3 kambarių apartamentą 112 Haven Avenue, New Yorke, ir išsimokiusi tekstilės designer verslo, uždirba po \$90 savaitei. Steven, atitarnavęs 3 metus JAV armijoje ir baigęs aukšt. mokyklą ir terminą City College, gauna \$85 savaitei kaip jaunesnis apyskaitininkas.

Kita aprašoma Anna Dolzycka, lenkė, kurią naciai buvo iš Lenkijos išvežę į Vokietiją drabams. Atvykusi į Ameriką čia ji ištekėjo ir vėliau parsitraukė iš Europos (iš Lenkijos) savo tėvą, motiną ir brolių, visi dirbdami kartu nusipirko 8 kambarių namus priemiestyje, baigė išmokėti morgičių ir sako "Čia gali kalbėti ką nori ir nieko neprivalai bijotis".

Pranai Aleknai nesiseka išvaduoti šeimą

Deja, ne visiems taip gerai sekėsi su savo artimųjų išvadavimu iš anapus geležinės uždangos. Pranas Alekna iš Clevelando negali išgauti savo šeimos iš Lietuvos, kadangi

jo šeimai neduoda leidimo aplieisti Sovietų Sąjungą...

Pranas Alekna sako: "Kuo met aš atvykau į Jungtines Valstybes, mano žmona ir dukterė buvo suimtos ir deportuotos į vergų stovyklą Sibire. Tik po septynerių metų joms buvo leista grįžti į Lietuvą, kur jos šiandien gyvena. Jų nuosavybę, ir visa, ką jos turėjo, komunistai konfiskavo ir joms pačioms neleidžia gyventi savo buvusiam ūkyje".

Vargo mažę žmonės sugeba išikurti

Bendrai, ištyrus pirmosios 811 grupės gyvenimą šiandien, rasta, kad visi jie greit numetė savo DP savybes ir persiėmė vidutinio amerikiečio maneromis, beveik visi (93%) patapo Amerikos piliečiais ir daugumas pakenciamai gerai pramoko angliškai, daugiau kaip 90% išmokėjo apsigyvenimo paskolas, o savo produktingu darbu ir sumokėtais mokesčiais daug kartų atsilygino savo adaptuotai šaliai už jų atvežimą, jų 50% padėjo ir kitiems asmenims atvykti į JAV; 44% susituokė arba susižiedavo po atvykimo; 44% jau susilaukė vaikų ir 77% bent vienas šeimos narys lankė JAV mokyklas; 40% daugiau nei vienas šeimos narys turi darbus; 67% turi nuosavus namus ir 91% turi televiziją arba automobilį arba vieną ir kitą. J. Pr.

ANGLIŠKA PASAKA

Tūlas jaunas anglas sykj norėjo vesti tūlą jauną anglikę. Atitinkamai apsirengęs ir automobilį pasisamdęs jis nuvažiojo į numylėtinės rezidenciją, kurios duris atidarė koks tai ponas.

— Atsiprašau, ar galiu turėti garbę kalbėtis su žiuponu Smitu? — mandagiai klausia vyrukas.

— Aš esu žiuponas Smitas, kuo galiu tarnauti?

— Mat, norėčiau vesti tamsos dukterį ir...

— Nesakau ne, — pertraukė ponas žiuponas, — bet ar jau matei mano žmoną? — klausia jis.

— Taip, žiupone, mačiau, bet aš mieliau norėčiau dukters! — atsakė interesantas.

Save by Mail...

POSTAGE PAID BOTH WAYS

6%

DIVIDEND PER YEAR
DIVIDENDS PAID OR
COMPOUNDED EVERY MONTH

FIRST CAPITOL
SAVINGS & Loan Assn.

TOWER BUILDING
EAST BALTIMORE STREET
BALTIMORE 2, MD.

Open Your
ACCOUNT NOW!
Write for
Free
Information

Please send free booklet

Dept. N

Name

Address

City State.....

NOW AT CORNELL'S

HEATS UP TO 8 ROOMS
at the cost of 4

the beautiful, new
Siegler
PATENTED FORCED-AIR
GAS HOME HEATER

Now gives you
FULL HOUSE
HEATING

with the miracle of
SUPER FLOOR HEAT

and there are no costly pipes
and registers to install!

Does an ordinary heater force you to live in one or two rooms when the temperature drops? That's because the heat goes out the chimney or piles up on the ceiling. Siegler cuts this waste, cuts your fuel bills and gives you warm floors in every room of your home. Why? Because only Siegler has the patented Inner Heat Tubes and built-in Blower System. Buy it on a great

MONEY BACK GUARANTEE
Start saving by stopping in at

Cornell Stove & Supply Co.

1904 West 51st Street

Call HEmlock 4-2541

For free information

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

8039 SO. HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

12 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, OCTOBER 24, 1959